

NOVADNIEKS

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

● Nr. 75 (7080)

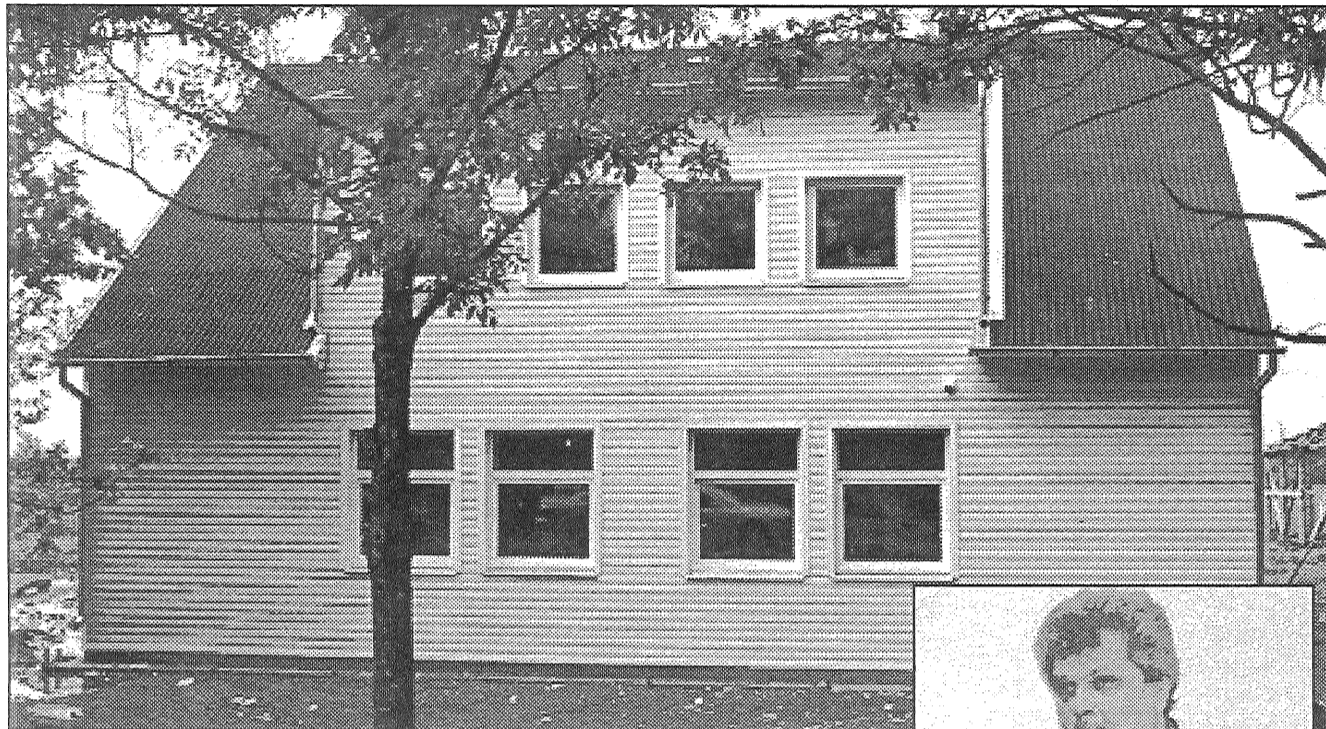
● Ceturtdiena, 2000. gada 6. jūlijs

● Cena Ls 0,22

*Nevajag vienmēr
aizslāvēt likai vienu
un to pašu redzesvie-
dokli, jo neviens ne-
var kādam traucēt
kļūt gudrākam.»*

K. Adenauers

Latvijas Bērnu fonda dāvana Rudzātu speciālajai internātskolai

● Par Latvijas Bērnu fonda sagādātajiem līdzekļiem izremontētā māja Rudzātu speciālajā internātskolā.

Līvija Rancāne

Otrdien Rudzātu speciālā internātskola saņēma dāvanu — teicamas kvalitātes namu, kas iegūvis jaunu veidu par Latvijas Bērnu fonda līdzekļiem. Par fonda līdzekļiem sagādāta arī iekārta. Uz nama nodošanu ekspluatācijā bija ieradies Latvijas Bērnu fonda prezidents Andris Bērziņš, kā arī attiecīgie rajona speciālisti un rajona izglītības pār-

valdes priekšsēdētājs Andrejs Zagorskis. Viņam arī nācās uzklaut Bērnu fonda prezidenta nodarīnātos skarbos pārmetuma vārdus rajona padomes adresē par to, ka nav ieradies neviens no rajona vadītājiem.

Nedaudz no priekšvēstures. Rudzātu speciālā internātskola būvēta 1953. gadā un šajā laikā nebija piedzīvojuši nevienu pamatīgu remontu.

Turpinājums 4. lappusē.

● Latvijas Bērnu fonda prezidents Andris Bērziņš. Foto: M. Rukosujs

Vai Preiļu rajona nodokļu maksātājiem vajadzīga «Latgales televīzijas sabiedrība»?

Lidija Kirillova

Uz šo jautājumu jāatbild Preiļu rajona padomes locekļiem, jo LR Uzņēmumu reģistrā 1994. gada oktobrī reģistrētās bezpeļņas organizācijas sabiedrības ar ierobežotu atbildību «Latgales televīzijas sabiedrība» (LTS) dibinātāju vidū ar divām daļām (Ls 2000) ir arī Preiļu rajona padome.

Ik gadus padomes locekļi, apspriežot rajona budžetu, noteiktu naudas summu ir iedalījuši kā papildmaksu arī LTS. Tā pērn Balvu, Ludzas, Preiļu rajona padome, Daugavpils pilsētas dome, Daugavpils rajona padome, Rēzeknes pilsētas dome un rajona padome, kā arī Jēkabpils un Madonas rajona padome izdarījuši iemaksas 1680 līdz 6840 latu apmērā, pavisam 25 093 latus. Preiļu rajona padome LTS pērn pārskaitīja 2400 latus. Jāpiebilst, ka LTS dibinātāju pulkā ir arī tādas juridiskas personas kā akciju sabiedrības «Rēzeknes piena konservu kombināts» un «Rēzeknes dzimavnieks», Valsts Rēzeknes mežrūpniecības saimniecība, Valsts uzņēmums «Latvijas nafta», SIA firma «Leiči», akciju sabiedrība «Latvijas neatkarīgā televīzija», SIA «Mediji un poligrāfija» un viena fiziska persona Uldis Dvinskis. (Nav gan manīts, ka šie dibinātāji arī dotu kādu artavu LTS labklājības vairošanai.)

Pērn LTS (24 štata darbinieki) sagatavojuši un pārraidījuši 135 sižetus par Preiļu rajonu izplatīšanai LTV II Latvijai un Austrumlatvijai. Tas ir viens no vajākamajiem rādītājiem, mazāk sižetu ir bijis vienīgi par Jēkabpils rajonu. Lauvas tiesa sižetu veidotāju pūliņu, protams, vērtīti Rēzeknei — 552. Izplatīšanai Latvijas TV II Austrumlatvijai pagājušajā gadā izveidoti 8 (!) raidījumi. Un tie paši neizceļas ar radošiem meklējumiem un svaigām idejām, piemēram, intervija par teritoriālo reformu ar rajona padomes priekšsēdētāju Arvidu Soldānu, materiāls no Preiļu rajona piecdesmitgades jubilejas sarīkojuma, ministra Jāņa Bunkša vizīte Preiļos un tā tālāk.

29. jūnijā tika sasaukta LTS dalībnieku kārtējā sapulce. Kā «Novadnieku» informēja Preiļu rajona padomē, dibinātāji iepaziņusies ar sabiedrības valdes pārskatu par darbību 1999. gadā. Tā, izrādās, nesusi zaudējumus — mīnus 6287 latus. Ieņēmumu daļā simtprocentīgi izpildītas tikai dalībnieku iemaksas un valsts pasūtījums, bet, piemēram, no reklāmas un sludinājumiem iegūti tikai 66 procenti no cerētajiem ieņēmumiem. Izdevumu daļā viskrietnākās summas bijušas atvēlētās darbinieku atalgojumam.

2000. gada 26. jūnijā sastādītais revīzijas akts par laika posmu no 1999. gada 1. janvāra līdz gada beigām liecina, ka LTS netiek ievērots likums «Par grāmatvedību» un noteikumi par uzņēmumu

grāmatvedības kārtošānu un organizāciju: netiek ievērota nodokļu uzskaitē un atskaitē, nav iekārtota pamatlīdzekļu uzskaitē, netiek veikta debitoru, kreditoru uzskaitē, netiek ieturēti nodokļi no izmaksām fiziskām personām.

No šī gada 27. marta līdz 2. maijam LTS darbību par 1997., 1998. un 1999. gadu pārbaudīja VID Rēzeknes nodaļas nodokļu audita daļa. Konstatēti vairāki nopietni pārkāpumi grāmatvedības uzskaitē. Sociālā nodokļa auditā konstatēts, ka uzņēmumam jāiemaksā budžetā nodoklis 316,35 latu apmērā un tikpat arī soda nauda, sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas — 66 latu un tikpat liela soda nauda, iedzīvotāju ienākuma nodokļa iztrūkstošā summa par 1077 latiem un līdzvērtīga soda nauda, kā arī pievienotās vērtības nodoklis un soda nauda katrs 2283,78 latu apmērā. Bez tam uzņēmums nav iesniedzis VID Rēzeknes nodaļā deklarācijas par darījumiem skaidrā naudā, kuri pārsniedz 1000 latus. Audita laikā pavisam aprēķināti nodokļi un soda nauda par 7578,26 latiem.

Pēc šādas informācijas sapulces dalībnieki nolēma neapstiprināt LTS pagājušā gada budžeta izpildi un uzdeva valdei vispirms sakārtot grāmatvedības lietas. Nav apstiprināta arī sabiedrības darbības koncepcija šim gadam, kā arī budžets. Starp citu, šogad Preiļu rajona padomei ir jāpārskaita dalības maksa 1600 latu apmērā.

Īsziņas

■ 5. jūlija rajona padomes ārkārtas sēdes darba kārtībā bija iekļauts jautājums par Preiļu rajona pašvaldības uzņēmuma «Līvānu poliklinika» darbību. Diemžēl objektīvu iemeslu dēļ rajona padomes ārkārtas sēde tika atcelta, taču «Novadniekam» neizdevās iepazīties ar lēmumprojekta saturu, jo lēmumprojekts par Līvānu poliklinikas turpmāko darbību, kas bija jāizstrādā rajona padomes izglītības, sociālo un kultūras jautājumu komitejai, konkrēti tās priekšsēdētājam V. Gercānam, uz 5. jūlija ārkārtas sēdi nebija sagatavots. Ārkārtas sēde notiks šodien pulksten 10.00 un saskaņā ar likuma «Par pašvaldībām» 30. pantu, lēmumprojektam jābūt sagatavotam ne vēlāk kā trīs stundas pirms ārkārtas sēdes, šajā gadījumā līdz šī rīta pulksten 7.00. Vakar vēl pēcpusdienā, kad «Novadnieks» apmeklēja rajona padomi nolūkā iepazīties ar minēto dokumentu, pie lēmumprojekta sagatavošanas strādāja padomes izpilddirektore A. Pastore.

G. Kraukle

■ No 1. jūlija medikamentu cenas nav paaugstinātas, bet aptiekām atļauts tirgot vienīgi tos medikamentus, kuru nosaukumi iekļauti Latvijas Zāļu reģistrā, šādu informāciju «Novadniekam» sniedza individuālā uzņēmuma «Preiļu aptieka» vadītāja vietniece Irēna Brusa. Iedzīvotāji nav pareizi sapratuši šīs izmaiņas un jūtas uztraukti, ka zāles turpmāk būs dārgākas. Kā informēja Irēna Brusa, līdz šim aptiekas iepirka dažādās valstīs un dažādu firmu ražotas zāles. Piemēram, tāds vienkāršs medikaments kā citramons varēja būt nācis tiklab no Baltkrievijas, Krievijas vai vēl no kādas citas valsts. No 1. jūlija aptiekas var iepirkt tikai tādus medikamentus, kuru nosaukumi iekļauti Zāļu reģistrā. Par šādu Ministru kabineta noteikuma stāšanās spēkā aptiekas bija informētas jau kopš gada sākuma, tāpēc no neregistrētām zālēm jau laikus varēja atteikties. Bet neizpirktie krājumi tikšot atdoti atpakaļ firmām, no kurām iepirkti. Tajā pašā laikā, kā teica Irēna Brusa, aptieka ne maz nav saņēmusi pilnīgi visu Zāļu reģistrā iekļauto zāļu sarakstu. Aptiekā ir tikai līdz šī gada 1. janvārim reģistrēto zāļu uzskaitījums. Tomēr iespējams, ka, pārejot uz jauno kārtību, zāļu pirkšanai būs jāatvēr vairāk naudas. Aptiekas nevarēs iepirkt lētākas zāles, ja tās nebūs reģistrā.

■ Kuldīgas rajona Īvandē notika pēc kārtas trešais Latvijas bibliotēku biedrības un Latvijas Nacionālās bibliotēkas organizētais četru dienu seminārs «Jaunie laiki bibliotēkās: informācija — integrācijai, bibliotēkas — sabiedrībai». Seminārā piedalījās rajona galvenās bibliotēkas direktore Ināra Batarāga. Notikušas gan interesantas lekcijas un nodarbības, kurās uzstājušies vadošie bibliotēku darba speciālisti, gan arī iepazīšanās ar Kuldīgu, Ēdoli, Alsungu, Jūrkalni. Pusotru stundu garu uzstāšanos bibliotekāriem vēltījušas sūtu sievas. Pieredzes apmaiņā Inārai Batarāgai nācies uzstāties par tēmu «Informācija daudz kultūru sabiedrībā».

■ 6. un 7. jūlijā rajona bibliotekāri piedalīsies izbraukuma seminārā Rīgā. Paredzēts apmeklēt Bibliotēku dienestu, Bibliotekāru tālākizglītības centru, pa ceļam aplūkot Viesītes, Jēkabpils bibliotēkas. Līdzekļus semināra izdevumiem piešķirusi rajona padome.

L. Rancāne

Nacionālās ziņas

Gāzei grib lielāku akcizes nodokli
Dabaszāzei, ko izmanto kā automašīnu degvielu, iespējams, varētu tikt palielināts akcizes nodoklis un stingrāka varētu kļūt arī tā uzskaitē. Par to ļauj spriest finansu ministra Gundara Bērziņa preses pautais viedoklis, ka, kontrolējot degvielas akcizes nodokļa iekasēšanu, ir konstatēta, kā viņš pats izsakās, «zemā gāzes akcizes nodokļa problēma», kura noteikti tikšot risināta. Arī ceļinieku asociācija arvien biežāk norāda, ka akcizes nodoklis gāzei, kas tiek izmantota kā degviela automašīnās, būtu jāvienādo ar degvielas akcizes nodokli. Pagaidām gan ministrs nevar pateikt, kad un kādā veidā jāatbilst par automašīnās izmantotās gāzes akcizes nodokli tiks risināts. Ne Satiksmes ministrijai, ne Finanšu ministrijai pat nav precīzu datu, cik liels ir automašīnās izmantojamās gāzes patēriņš.

Ebreju glābējiem Triju Zvaigžņu ordenis

Par kara laikā izrādīto varonību, glābjot ebrejus no nacistiskā režīma genocīda, Valsts prezidente Vaira Vīķe-Freiberga otrdien četriem Latvijas pilsoņiem pasniegta augstāko valsts apbalvojumu — Triju Zvaigžņu ordeni.

Ģimenes pabalstus vēl nepalielinās

Valdība otrdien lēma, ka patlaban niecīgos ģimenes valsts pabalstus var palielināt tikai no 2003. gada, nevis no 2001. gada, kā paredz Labklājības ministrijas izstrādātā koncepcija par ģimenes valsts pabalsta izmaksas principu grozīšanu. Piedāvātie valsts pabalstu izmaksas varianti paredz, ka nākamgad šim mērķim būtu nepieciešami no 6,4 līdz 10,2 miljoniem latu, bet 2002. gadā — no 2,1 līdz 3,8 miljoniem latu.

Latvija visizplatītākā reliģija — luterānisms

Luterānisms ir plašāk pārstāvētā konfesija latviešu vidū, kurai sevi pieskaita 45% aptaujāto, savukārt cittautiešu vidū 45% sevi uzskata par pārceltiem, liecina SKDS pētījums. Abās grupās otra izplatītākā reliģija ir katolicisms, kam sevi pieskaita 25% latviešu un 11% cittautiešu. Par neticīgiem sevi uzskata 23% cittautiešu un gandrīz divreiz mazāk latviešu. Pētījumi liecina, ka reliģijai vairāk pievēršas sievietes — 60%, savukārt vīriešu vidū to apļiecināja 38%. Reliģija ir nozīmīga 61% Latgales iedzīvotāju, vairāk nekā pusei zemgalešu, bet pārējos novados un Rīgā — virs 60% aptaujāto. Salīdzinoši vismazākā ir reliģijas loma jauniešu dzīvē, bet tā ir nozīmīga vairāk nekā pusei aptaujāto vecumā no 36 līdz 44 gadiem, kā arī virs 55 gadiem. Latgalē katoliņu īpatsvars ir 47%. Neticīgo visvairāk ir Vidzemē (21%), bet vismazāk Latgalē (12%).

Aizmuguriski maina PHARE 2000 programmu

Kā informē «Neatkarīgā Rita Avize», Latgales reģiona attīstības aģentūras vadība paziņojusi, ka īpašu uzdevumu ministra sadarbībai ar starptautiskajām finansu organizācijām Roberta Zīles vadītā pārvalde, ignorējot reģiona intereses, principiāli mainījusi programmas PHARE 2000 noteikumus. Nedēļas nogalē reģiona pārstāvji nolēmuši tikties ar ministru, lai apspriestu veiktās izmaiņas un vienotos par turpmāko rīcību.

Dažos teikumos

■ Šī gada pasaules pārskatā par tautas attīstību Latvija ierindojas 63. vietā kopā ar citām vidējās attīstības valstīm. Igaunija ir 46. vietā, iekļūstot starp pasaules attīstītākajām valstīm.

■ 2001. gadā veselības aprūpei paredzēts par 6 miljoniem latu mazāks finansējums, kas esot līdzvērtīgs nepieciešamībai slēgt 5 līdz 10 Latvijas slimnīcas.

■ Aizvadītajā gadā Latvijā bija 550 skolas vecuma bērnu, kas neapmeklēja skolu. Tiekoties ar pašvaldību vadītājiem, izglītības valsts inspekcijas vadītājs Zigfrīds Grīnpauks lūdza pilsētu un pagastu sociālos darbiniekus vasaras brīvdienās sasmēķēt klaiņojošos bērnus un parūpēties par viņu iespējām mācīties.

■ Gailezera slimnīcā nogādāts kāds 17 gadus vecs jauniešs — Dziesmu svētku dalībnieks, kurš bija pārdozējis narkotikas. Skolnieks ievietots toksikoloģijas nodaļas intensīvajā palātā, viņš pārdozējis hašišu, tāpēc nav izturējusi sirds un jauniešim kļuvis slikti.

Ziņas sagatavoja T.Eiste

Svētku ugunis nodzēstas

Līvija Rancāne

No 8. skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem Preiļu rajona deju kolektīvi pārrādās svētdien vēlā vakarā, kori — naktī, bet organizatori pirmdien rītā ap pulksten sešiem. Svētku rūpēs nogurdināto koordinatori, rajona bērnu un jauniešu centra direktori **Aija Cauni** nepacietīgais «Novadnieks» ar telefona zvanu izcēla no miega, vēloties uzzināt, kā aizritējusi dziesmotā nedēļa Rīgā.

Aija Caune informēja, ka rajona bērnu uzturēšanās Rīgā pagājusi bez ekscesiem. Rīgas dome parūpējusi, lai pēc pirmajiem lieti skolām tiktu pieslēgta apkure, tāpēc visu nedēļu bijuši silti radiatori, kur žāvēt drēbes, karstais ūdens dušās. Bērni ēdināti labi, katra uzturam dienā bija paredzēti divi litri, ko piešķir pašvaldības. Ēdienu gatavojušas firmas, kas ēdina 62. un 65. vidusskolas skolēnus. Abām skolām tikušas sagatavotas vienādas ēdienkartes. Skolēni bijuši izmitināti pa klasēm, viņiem nenācies gulēt koridoros un zālē kā dažās citās skolās. Pratuši uzturēt kārtību. Kad prombraucot 62. vidusskolu pieņēmis tās komandants, viņš ļoti atzinīgi novērtējis Preiļu rajona skolēnus, kuri telpas pratuši atstāt tik labā stāvoklī.

Soferi, kas pārvadāja skolēnus, šo pienākumu veikuši ar augstu atbildību. Tei-

camī strādājusi Preiļu policija, kas rūpējās par dejojā un dziedātāju drošību skolās. Nevienam nav apmaldījies un pazudis, nav bijis trauma vai nopietnu slimšanu, izņemot iesnas vai sāpošus kaklus, kam tūlīt palīdzējuši mediķi. Vienīgais starpgadījums — pēdējā naktī vienam no autobusiem noskrūvēta kāda detaļa. Ļoti rūpīgi savu darbu veikuši komandanti — Līvānu 2. vidusskolas, Preiļu 1. pamatskolas, Līvānu ģimnāzijas pedagogi. Par bērnu labsajūtu un organizatoriskajiem jautājumiem nenogurstoši rūpējušies arī Aijas Caunes padotie — bērnu un jauniešu centra darbinieki. Ar saviem skolēniem visu laiku kopā dzīvojuši Aglonas vidusskolas un Jaunsilavu pamatskolu direktori. Svētku gājienā un noslēguma koncertos vajadzīgajiem vainagiem un pušķiem ziedus un zaļumus uz Rīgu aizgādājuši direktori vai vietnieki no tām skolām, kuru kolektīvi piedalījās svētkos. Divas reizes nedēļas laikā rajona skolēnu dzīves apstākļus pārbaudījuši rajona padomes izpilddirektore Aina Pastore, visu nedēļu par saviem korstiem un dejojājiem rūpējies izglītības pārvaldes priekšsēdētājs Andrejs Zagorskis.

Dziesmu un deju svētku atklāšanā rajona bērniem bijusi laba vieta, no kurienes viss ērti pārskatāms. Uguņošana atzīta par fantastisku. Kā teica Aija Caune, arī bērni bijuši fantastiski, jo spējuši izturēt

kopmēģinājumu lielo slodzi. Daždien brokastis ēstas pulksten sešos, bet vakariņas — pusnaktī.

Preiļu Valsts ģimnāzijas audzēkne Zane Krasnais par svētkiem sagatavoto žurnālu saņēma vienu no svētku lielajām balvām — braucienu uz starptautisko izstādi «Expo». Laureāta diplomu saņēma deju kolektīvu vadītāja Gaida Ivanova, svētku diplomus visi koru un deju kolektīvu vadītāji. Līvānu folkloras kopa «Ceiruleits» starp 120 folkloras kopām bija viena no divām, kas atzītas par labākajām valstī.

Pēc noslēguma koncerta svētku koordinatore Aija Caune, rajona padomes izpilddirektore Aina Pastore, izglītības pārvaldes priekšsēdētājs Andrejs Zagorskis bija ielūgti uz pieņemšanu Vernisāzā, kur ar dziesmu un deju svētku organizatoriem tikās valsts prezidente Vaira Vīķe-Freiberga, Ministru kabineta priekšsēdētājs Andris Bērziņš, izglītības ministrs Kārlis Greiškālns.

Aija Caune ar «Novadnieku» dalījās arī savos personīgajos iespaidos. Viņai bijusi izdevība noskatīties koncertu «Burvju ota», kurā piedalījušies tikai Rīgas kolektīvi, un tas bijis dievīgs. Vēl viņa bijusi klāt pie Kongresu nama, Doma laukumā notiekošajās aktivitātēs, kā arī atpūtas kompleksā «Lido», kur uzstājušās mazās grupas: vokālie ansambļi, teātri, tostarp arī bērni no Preiļu rajona.

Aglonas internātgimnāzijas rekonstrukcijas pabeigšanai nav naudas

Lidija Kirillova

Pagājušajā nedēļā Preiļu rajona padome saņēma celtniecības firmas SIA «Kolons» direktora V.Aleksejeva rakstisku brīdinājumu par parāda vairāk nekā 131 tūkstošu latu apmērā atdošanu. Firma, kas strādā Aglonas internātgimnāzijas telpu rekonstrukcijas darbos, vairs nevēlas ilgāk gaidīt savu nopelnīto naudu. Ja līdz šī gada 10. jūlijam minētā summa netiks pārskaitīta, celtnieki nekavējoties iesniegs tiesā prasības pieteikumu par parāda un soda procentu piedziņu, kā arī apsvērs prasību par maksātnespējas ierosināšanu.

Situāciju, kāda izveidojusies ap Aglonas internātgimnāzijas remontdarbiem, komentē Preiļu rajona padomes izpilddirektore **Aina Pastore**:

— Pagājušā gada 15. jūlijā Aglonas internātgimnāzija pēc tiesas lēmuma tika izlikta no ēkām Aglonā, A. Broka ielā 6, kuras, izmantojot nepilnības likumdošanā un nenoteiktību no Izglītības un zinātnes ministrijas puses, ieguva Aglonas bazilika. Vairāk nekā 250 bērni, no kuriem lielākā daļa ir bāreņi, bez vecāku gādības palikušie bērni, kā arī bērni no maznodrošinātām ģimenēm, tika izlikti uz ielas.

Tas bija Latvijas vēsturē nebijis gadījums. Tagad nākas pārliecināties, ka par šīs skolas tālāko likteni uzņemties atbildību izvirās visi, kuru spēkos bija nepieļaut šo traģēdiju. Pagājušā gada vasarā skola, ņemot līdzi savu kustamo mantu, pārcēlās uz 5 kilometrus attālās Jaunaglonas arodvidusskolas neizmantojamām telpām, kur vairākās (arī neapkurināmās) ēkās mācībām nepiemērotos apstākļos darbojas.

Vienlaicīgi notiek Jaunaglonas arodvi-

dusskolas bijušās dienesta viesnīcas trīsstāvu ēkas rekonstrukcija, lai pārveidotu to par internātgimnāzijas mācību korpusu. Kopējā izmaksu tāme pēc projekta sastāda 615 200 latus. Pašlaik darbu veikšanai ir izmantoti gan skolas līdzekļi, gan valsts kredīts, ko ņēma Preiļu rajona padome 1999. gadā (50 000 latu), gan finansējums no Valsts kases neparedzētiem gadījumiem 36 tūkstošu latu apmērā. Atlikušo darbu pabeigšanai skolas līdzekļu un rajona rezervju ir nepietiekami.

Par radušos situāciju esam sagatavojuši vēstuli premjeram Andrim Bērziņam un lūdzam rast iespēju mūs uzklaut. Vēstuli parakstījuši arī Aglonas internātgimnāzijas direktors Didzis Vanags un Preiļu rajona izglītības pārvaldes vadītājs Andrejs Zagorskis.

Pēc palīdzības esmu griezies visās Saeimas frakcijās. Vārdos saņemts vienprātīgs deputātu atbalsts, sak, skolai ir jāpalīdz. Taču deputātiem tagad brīvdienas un viņiem nav laika par lietu domāt konkrēti. Finanšu ministrija mūsu lūgumu par līdzekļu iedalīšanu no neparedzēto gadījumu rezerves fonda noraidīja, jo to varot darīt «tikai nacionāli īpaši nozīmīgiem pasākumiem, kā arī katastrofu un dabas stihiju zaudējumu kompensācijai». Mūsaprāt, pašreizējā situācija, kad skola tika atstāta bez jumta virs galvas, ir analoga stihiskai nelaiemei, kuras sekas novērst bez valsts atbalsta nav pa spēkam ne skolai, ne rajonam.

Varētu pieciest atteikumus, ja nauda tiktu lūgta kādu rajona padomes iegribu dēļ. Bet finansējums taču vajadzīgs bērniem, par kuru nākotni tik skaistiem vārdiem savas rūpes deklarē visas valdības, visas partijas. Ir divkārt sāpīgi, kad redzu, kāds remonts pašlaik notiek tajā pašā Finanšu ministrijā — marmora grīdas, kāpnes, palodzes... Dūša apskrienas.

Aglonas internātgimnāzijai Jaunaglonā ir perspektīvas kā reģionālai izglītības iestādei. Pašlaik ir izstrādāta un vairākās ministrijās akceptēta Aglonas internā-

ģimnāzijas un Jaunaglonas arodvidusskolas attīstības projekta koncepcija. Uz abu skolu bāzes paredzēts izveidot reģionālu vidējo mācību iestādi ar vispārīgglītojošām un profesionālām programmām bērniem bāreņiem un bez vecāku gādības esošiem bērniem. Galvenais, ka beidzot skolu, jaunieši aizies dzīvē jau ar profesiju, viņiem tas būs stingrs pamats. Jāņem vērā, ka ekonomiskās depresijas apstākļos Latgalē ir liels bezdarbnieku un trūcīgu ģimeņu skaits, kuru bērniem nepieciešama internātskola no 1. līdz 12. klasei, ka Aglonas internātgimnāzija ir vienīgā bāreņu internātskola Latgalē. Projekta īstenošanas rezultātā izveidosies skola, kur galvenais uzsvars tiks likts uz kvalitatīvas vidējās izglītības iegūšanu, piedāvājot arī profesionālās izglītības programmas, kuras varētu finansēt attiecīgo nozaru ministrijas.

Projekta koncepcijā analizēti tā realizāciju traucējošie faktori, kā arī veikts uzskaitījums, kas nepieciešams, lai šo programmu īstenotu. Vairāk nekā skaidrs, ka nepieciešams pārkārtot profesionālās izglītības programmas atbilstoši tirgus prasībām, orientējot tās uz apkalpojošā un mazā biznesa sfērā nodarbināto profesijām. Perspektīvas varētu būt sabiedriskās ēdināšanas speciālistu, autoatslēdznieku metālapstrādātāju un galdnieku profesionālās izglītības programmas un citas.

Kad notiks Preiļu rajona padomes pārstāvju vizīte pie premjera Andra Bērziņa, pagaidām nav zināms, lai gan sekretariāta darbinieki solījuši visu nokārtot. Nav zināms arī premjera viedoklis šajā jautājumā. Viņa rokās ir to bērnu liktenis, kuriem vienīgās mājas ir skola.

4. jūlijā Preiļu rajona padomes izpilddirektore Aina Pastore Rīgā tikās ar Zempkopības ministrijas izglītības un zinātnes nodaļas departamenta direktora vietnieci Astrīdu Zarumbu un runāja par Aglonas internātgimnāzijas un Jaunaglonas arodvidusskolas apvienošanas koncepciju.

■ Ceturtdienas intervija

Ir skaisti, kad vide piepildās ar celtniecības enerģiju

Līvija Rancāne

— Sāksim ar jautājumu, ko līdz šim intervijās neesmu uzdevusi, — kāpēc jūs nerunājat latviski?

— Kaut gan Latvijā ieradāties 1972. gadā, manas studijas un darbs aizritēja Krievijā. Tikai 1987. gadā atgriezos, strādāju Daugavpilī, kur arī varēja iztikt bez latviešu valodas. Pēc tam uzskatīju, ka manam mūžam pietiks to draugu un darbabiedru no latviešu vidus, kas ļoti labi pārvalda krievu valodu. Tagad izrādās, ka nevaru sazināties ar bērniem, kuri krievu valodu neprot. Manas sievas mazdēliņš krieviski nerunā nemaz, un kaut arī viņš man ir ļoti mīļš, ar viņu grūti kontaktēties. Beidzot jutos nokaunējies, un pilns apņēmības mācīties latviešu valodu. Sekmes? Visai vājas. Jo praktiski visu laiku paņēmu cīņu par izdzīvošanu, par to, lai nopelnītu naudu. Pēc dienas darbu jūras ar valodas stundām tā nu ir kā ir.

— Kāpēc izvēlējāties arhitekta profesiju?

— Vēl pirms armijas divreiz neveiksmīgi mēģināju iestāties augstskolās, kurās sagatavoja celtniecības speciālistus. Manā iztēlē sapnis par arhitektūru nepastāvēja, drīzāk tā bija aizvien skaidrāk izjūtama iekšējā nepieciešamība pēc evolūcijas, pēc darbošanās tādā jomā, kas mainās un attīstās. Tolaik pret arhitekta profesiju izturējos ar lielu bijību, bet tagad drīzāk ar ironiju, un sevi saucu par ģeniālu arhitektu.

— Kāpēc? Es, piemēram, uzskatu, ka mūsdienās arhitekta profesija ir viena no perspektīvākajām, un jaunieši, kas to izvēlas, dara ļoti pareizi. Ar katru gadu būs vairāk to Latvijas iedzīvotāju, kas gribēs un spēs būvēt personīgās mājas. Dzelzsbetona kastītes, kurās tagad mitinās pilsētnieki, beidz kalpot savu mūžu, jo kādreiz tās tika būvētas uz dažiem desmitiem gadu ar domu pēc tam nojaukt un celt jaunas. Arhitektu ziedu laiki, manu prāt, vēl tikai tuvojas.

— Par mājām taisnība. Attiecībā uz profesiju domāju, ka arhitekta jēdziens būtiski mainīsies. Viņš vairs nebūs cilvēks, kas diktē kādas estētiskās vērtības, virza sava klienta gribu kaut kādos arhitektonisko formu rāmjos. Arhitektam jāklūst par palīgu sava klienta vēlmju un iespēju īstenošanā. Mana ironija attiecas uz citu arhitekta darba pusi. Ievērojot būvniecības likumprasi, katra jauna būve, pat lauku šķūnis, kūts vai pirtīņa jābūvē pēc projekta. Nāk pie manis desmitiem laucinieku un prasa šos projektus. Simtiem gadu latviešu zemnieku paaudzēs paši būvē savas ēkas, no tēviem un vectēviem zina, kā tas jā dara, kā pielāgot savas sētas reljefa, klimata vajadzībām, kā pielāgoties apkārtnējam ainavai. Vai man, pilsētniekam viņi mācāmi? Tāpēc uzskatu, ka arhitektam jāveic tikai padomdevēja loma tīri profesionālos jautājumos tajos gadījumos, ja cilvēks pie manis atnācis un jautā, kā pareizāk. Uzskatu, jo vairāk iedzīvotāji izrādīs iniciatīvu un pašdarbību celtniecības jomā, jo mūsu lauki, pilsētas būs skaistākas.

— Esat pilnīgā pretrunā ar valdošajiem uzskatiem par vienādā stilā apbūvētām pilsētu ielām. Bet atgriezāties atpakaļ, — jūs studējat toreizējā Ļeņingradā. Tālāk?

— Bija brīnišķīgs pasniedzēju sastāvs, vecā krievu inteliģence ar izcilām zināšanām. Pilsētas arhitektūra pati par sevi kā vienreizēja skola. Strāvojumi, kustības, organizācijas — nesaskaitīt. Daudz lasīju un ietekmējos no klasiku darbiem projektēšanas jomā. Iedomājos skaisto

Rostovu namu no «Kara un miera» un savus projektu pasūtītājus orientēju uz plašām, pilīm līdzīgām mājām. Beidzās ar to, ka pats sapratu šo jaunuzcelto milzeņu bezjēdzību. Viegli iespaidojos no labām grāmatām. Pēc tam nāca panākumi, gaume uzlabojās. Mani darbi atšķīrās no tipiskās krievu arhitektūras, kļuva eiropeiskāki. Krievu arhitektūrai raksturīgs vieglums, celtnes it kā lido. Manā — pilnīgi otrādi. Smagnējība.

Vasarās mēs, studenti braucām peļņā. Lai celtu strādnieku apziņu, milzīgos apmēros vajadzēja gatavot uzskatāmo aģitāciju. Zīmējām ļeņinus, kapitālistus ar runģām, muļķīgus lozungus un plakātus, labi saprotot šīs nodarbes bezjēdzību. Labi nopelnījām. Tajā laikā jau biju kļuvis par disidentu, mani pievilka demokrātu kustība. Tāpēc vēlāk ar lielu sajūsmu apsveicu Latvijas neatkarības cīņu un brīvības atgūšanu.

— Izklausās nedaudz neloģiski. Padomju armijas virsnieka dēls — disidents.

— Gluži otrādi. Tēvs arī bija tas, kurš no manis izveidoja disidentu. Nezinu, kas viņu bija iespaidojis, vai arī tā izpaudās viņa intelekts, bet viņš bija noskaņots pret režīmu. Tēvu uzskatu par vienu no darbīgākajiem Preiļu cilvēkiem. Viņš ieguldīja daudz darba un enerģijas, strādādams vadošajos amatos vairākās pilsētas organizācijās. Tagad Latvijā ir brīnišķīga dzīve. Tā ir smaga, bet brīva. Cilvēkiem ir plašas iespējas pašiem veidot savu dzīvi.

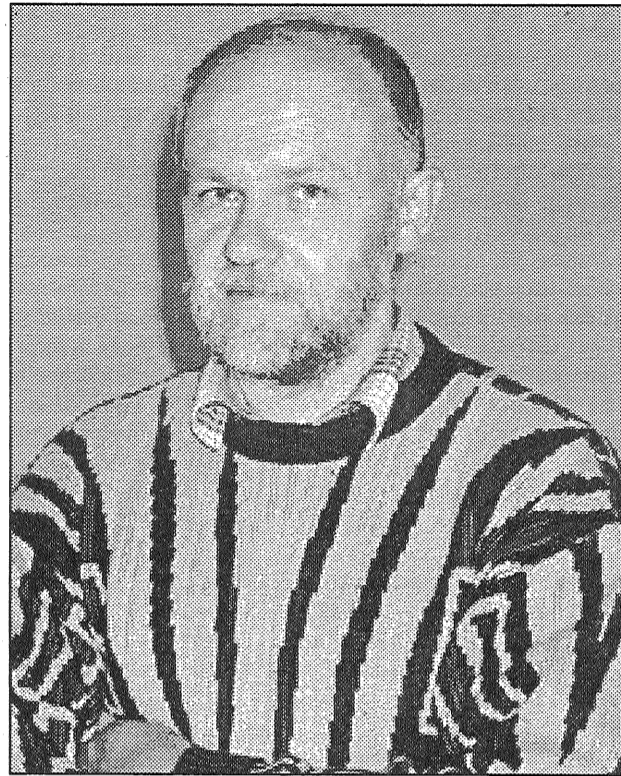
— Kāds bija turpmākais dzīves ceļš no Ļeņingradas līdz Preiļiem?

— Strādāju Tālajos Austrumos kādā institūtā, gatavojām attīstības plānus lauku ciematiem. Dzīvo ciematā, ēvenki un krievi. Evenki ziemā briežus kaut kur gana, krievi šņabi dzer. Lūk, piecgades plāns šādam ciematam. Iedomājieties, taigā ielas plānojam, infrastruktūru. Kā uzcelt pirtis un veikalus, kuru līdz tam nekad nebija, un arī tagad nav. Iebildu priekšniecībai, biju neizdevīgs cilvēks, pēc tam viss apnīka un devos prom. Vēlāk strādāju kopā ar izcilu arhitektu Naberežņije Čelnos. Tajos laikos viņš pirmais organizēja arhitektu kooperatīvu un vāca komandu, lai ķertos pie pārdrošas idejas — veiktu pilsētas vēsturiskā centra atjaunošanu, kas milzīgas rūpnīcas celtniecības rezultātā bija applūdināts. Projekts tika aizstāvēts pat augstās Maskavas instancēs.

Bet man vairs negribējās veikt kāda cita ieceres, ielas un mājas zīmēt tā, kā to iedomājies kāds cits. Alku pēc iespējām pašapliecināties. Šajā posmā sāka formēties mans personīgais arhitekta kredo, kas bija pretrunā ar vadošā arhitekta uzskatiem. Viņš bija izcils, viņa ēkas radīja totalitātes iespaidu, bet tās tika projektētas tik pārdomāti, ka cilvēkam, kas nokļuva viņa arhitektūras veidojumā, vairs nepalika personīgās improvizācijas iespēju. Visu mūžu esmu pretojies jebkādā veidā paustam spiedienam pret mani. Aizbraucu pirmais, pēc tam izjuka visa komanda.

Pēc tam sekoja Daugavpils periods, kurš ar savu vienveidību un to, ka valdīja tendence — ātrāk, ātrāk, arī mani neapmierināja. Pārcēlos uz Preiļiem un sāku strādāt rajona galvenā arhitekta projektēšanas grupā. Šeit beidzot baudīju pilnī-

ANDREJS MAKOVELSKIS, viens no SIA «Pils» līdzīpašniekiem ir dzimis Krievijā, Jaroslavlvas apgabalā, kur viņa tēvs, armijas oficiēris iepazinās ar jauno pedagogi, aglonieti, kas uz Krieviju bija devusies ar Daugavpils Pedagoģijas institūta norīkojumu. Jaroslavlā Andrejs absolvēja pamatskolu. Pēc tam visa ģimene pārcēlās uz Latviju, uz Preiļiem, kur dzīvo arī pašlaik. Vecāki jau pensionāru godā, māsa strādā. Andrejs beidza vidusskolu, dienēja, mācījās Ļeņingradā arhitektos, pieturvietas mēģināja atrast dažādās plašās savienības malās, kamēr ceļš atveda atpakaļ uz Preiļiem. Te savu «jāvārdu» Andrejam teica arī Nadežda. Jautāts par dzīves moto, Andrejs klusē, tad atbild, ka par to neesot aizdomājies. Savas attiecības ar dzīvi varot formulēt ar vārdiem «Esmu laimīgs cilvēks. Man visu mūžu izdodas nodarboties ar to, ko vēlos.» Foto: M.Rukosujevs

gu radošo patstāvību, bez tam astoņdesmito gadu beigās bija sācies īsts celtniecības bums, pasūtītāju bija daudz. Pelnījām daudz, valdīja vispārēja tikko dzimušās brīvības eiforija. Arī pats varēju atļauties uzbūvēt sev māju.

— Diemžēl daudzi no tajā laikā būvētajiem objektiem tā arī nepie dzīvoja atklāšanas ceremonijas. Aizkaldē un Upmalā kultūras nami, citur daudzdzīvokļu mājas un tā tālāk.

— Jā. Notikumi mainījās pārāk strauji. Arhitektam ir patīkami ieraudzīt uzbūvētu viņa projektēto namu, bet viens otrs objekts tā arī paliek rasējumos un maketa veidā. Tomēr pēc maniem projektiem celtu ēku ir papildnam. Priekš tas ir meliorācijas kantoris, daudz individuālo dzīvojamu māju, pašlaik topošā celtnie Turgus laukumā, pēc maniem projektiem ir būvējuši līvānieši. Šajos gados pamazām izveidojām arī savu pastāvīgu firmu «Pils». Tā nodarbojas ar projektēšanu. Mūsu klienti galvenokārt ir rajona iedzīvotāji, tomēr jāatzīst, ka pēdējā laikā gan pilsētā, gan laukos būvē samērā maz. Diemžēl dzīve nesastāv no spožām uzvarām. Nesen zaudējām Preiļu domes konkursā par tiesībām ierīkot jauno kapsētu. Man vispār nepatīk cenu konkursi, kuros iespēju tikt pie pasūtījuma iegūst tas, kas prasa mazāku samaksu. Darba laikā tāpat izmaksās pieaug. Manuprāt, vērtīgāki būtu ideju konkursi, un tas būtu gods — uzvarēt ideju konkursā.

— Projektēšana ir kolektīvs vai individuāls darbs?

— Stingri individuāla lieta, kā jebkurš radošs darbs. Protams, noder aprunāšanās kolēģu starpā, kas var dot impulsu kādai idejai.

— Vai esat uzskaitījis savus projektus?

— Jā, pirms gadiem pieciem saskaitīju, kad tas bija nepieciešams sertifikāta iegūšanai. Ap piecdesmit mājām un pāri simtam šķūņiem. Pa šiem gadiem to ir kļuvis vairāk, un kas ir būtiski, uzlabojusies kvalitāte, jo mani neviens neseidzina — projektē ātrāk un vairāk. Labs projekts ir atkarīgs no tā, cik informācijas no klienta ievācīts — ko viņš vēlas, kādas ir viņa iespējas, intereses, kādā vidē dzīvo, nerunājot nemaz par tehniskiem vides, ģeogrāfijas, klimata rādītājiem.

— Jūs pieminējat arhitekta kredo formēšanās sākumu. Vai tagad tas jau ir izveidojies?

— Jā. Bet tas regulāri mainās. Pirms pieciem gadiem varēju pateikt vienkārši — improvizācijas provokācija. Tas ir,

radu vidi, kurā mans klients var sākt improvizēt. Tagad uzskatu — jo klientam vairāk brīvības pastāvīgai darbībai, jo labāk. Mans uzdevums — telpā izveidot kaut kādus pieturas punktus, tos savstarpēji savienot, lai telpa iegūtu formu un enerģiju, kas spētu iedvesmot manu klientu pastāvīgi darboties. Ieguldīt tajā naudu, dzīvot, priecāties, būt apmierinātam.

— Vai varat minēt visvairāk izdekušos darbu?

— Jā. Tas ir uzbūvēts un jau nojaukts. Tualete Aglonā.

— ???

— Kad tika būvēts pašreizējais lielais laukums, vairākas mājas un tajā skaitā manu projektēto tualeti nojauc. Uzskatu, ka tajā tualetē bija daudz labas arhitektūras, eleganti nostrādāta, laba forma, labi funkcionāli organizēta.

Viens no pēdējiem projektiem, ko uzskatu par ļoti izdekušos un interesantu, ir pagaidām nerealizētā Zolvas atpūtas kompleksa paplašināšana, man pašam ļoti veiksmīgs šķiet arī puķu veikala projekts, kas gatavots pēc viena uzņēmēja pasūtījuma, bet tā būvi nepieļāva pilsētas arhitekta. Es varu projektēt, kā vēlos un kur vēlos, taču ēkas atrašanās vietas un tamlīdzīgas lietas no ugunsdrošības un citiem viedokļiem, pasūtītājam jā saskaņo ar vietējiem ierēdņiem.

— Kas ir arhitektūra — māksla, matemātika, vai vēl kas cits?

— Mēdz arī teikt, ka dzīves veids, domāšanas veids. Pa drusku no visa. Ja, piemēram, runa iet par latviešu arhitektūru, tad jāuzsver darbs ar materiāliem, dizains. Šajā ziņā latviešu arhitekti ļoti stipri. To es vēl varētu mācīties daudzus gadus, jo atzīstu par savu vājo vietu. Katrā gadījumā, kad sāk kaut ko būvēt, ir skaisti, ka šī vieta piepildās ar celtniecības enerģiju.

— Bet tagad par citām lietām. Par ģimeni, vaļaspriekiem.

— Ar Nadeždu ilgus gadus strādājām kopā, un mums visā saskan. Ģimenes izveidošana bija likumsakarīga. Uzskatu, ka man izveidojušās normālas attiecības ar viņas jau lielajiem bērniem: dēlu un meitu.

Aglonā man ir zemes mantojums, tur es audzēju bites. Drava ir mans vaļasprieks. Šajā nodarbē izpaužas manas prasības pēc varas. Dzīvē arī esmu pamēģinājis būt pie varas, ļoti negatīva pieredze palikusi. Bet šeit, lūk, simtiem tūkstošu pavalstnieku, kas neiebilē, viņu priekšā va-

Rajona pašvaldības

Līvānu novadā

Novada domes revīzijas komisijas priekšsēdētāja Monika Birzāka deputātiem sniedza pārskatu par paveikto. Pagājušā gada laikā ir veikta revīzija visos Līvānu pašvaldības uzņēmumos un iestādēs, finansu līdzekļu izšķērdēšanas gadījumi nav konstatēti. Pašlaik rit revīzija Jēkaba Graubiņa Līvānu mūzikas skolā, tā tiks veikta arī sociālās aprūpes nodaļā, Līvānu novada Rožupes un Turku pašvaldības iestādēs. Nesen notika revīzija Līvānu ģimnāzijā un 2. vidusskolā. M. Birzāka atzīmēja, ka ģimnāzijā līdzekļu apsaimniekošana veikta pareizi, pašlaik tiek segti pērnā gada parādi par remontu. 2. vidusskolā finansu apsaimniekošanas stāvoklis sliktāks, jo samazinās skolēnu skaits. Ģimnāzijas vadībai nepieciešams sakārtot arī ziedojumu sistēmu.

Pagājušajā nedēļā Preiļu rajona padomes sociālo, izglītības un kultūras jautājumu komitejas sēdē tika ierosināts jautājums par Līvānu poliklīnikas nodošanu Līvānu novada domes bilancē, informēja minētās komitejas un Līvānu novada domes priekšsēdētājs Visvaldis Gercāns. Domājams, ka ar rajona padomes lēmumu jau šomēnes Līvānu poliklīnika kļūs par Līvānu novada domes īpašumu. Sākotnēji ēka pašvaldībai nesis zaudējumus, sacīja V. Gercāns, jo apkure ziemas mēnešos izmaksās vidēji 6000 latu. Tiks uzstādīti elektrības un ūdens skaitītāji un radīti maksimāli labvēlīgi apstākļi ārstu darbam, tomēr ēkas uzturēšana no pašvaldības budžeta netiks dotēta. Būvvaldes speciālisti veikuši ēkas apsekošanu, atklājies, ka tās stāvoklis ir neapmierinošs, nepieciešams nostiprināt abas ēkas sienas. Pagaidām Līvānu pilsētas dome neplāno pārcelties uz poliklīnikas telpām, jo domes ēkā Rīgas ielā 136 nesen veikts remonts. Brīvās poliklīnikas telpas tiks izīrētas.

Dome piekritusi saņemt Antona Zalāna (dzīvo ASV) īpašumā esošo zemi «Zvaigznītes» Līvānu novada Turku pagasta teritorijā 10,5 hektāru platībā, kadastrālā vērtība Ls 1347 un Antona Zalāna pieprasīto mantojuma zemi Līvānu novada Rožupes pagastā aptuveni 2 hektāru platībā kā dāvinājumu Līvānu novada domei ar mērķi to izmantot sabiedriskām vajadzībām. Pēc dāvinātāja vēlēšanās minētajiem zemes gabaliem piešķirts nosaukums «Velkmes».

Pašvaldība gatavojas konkursam «Sakoptākā Latvijas pilsēta 2000», informēja novada domes attīstības plānošanas speciāliste Laila Gercāne. Konkurss rīko Latvijas pilsētu savienība, pilsētas — konkursa dalībnieces iedalāmas trijās kategorijās — mazpilsētas, vidējās un lielās pilsētas. Līvāni iekļauti vidējo pilsētu grupā, tajā ir arī Aizkraukle, Balvi, Cēsis, Gulbene, Kuldīga, Madona un citas pilsētas. Vērtēšana notiks augustā, pilsēta prezentēs savu infrastruktūru, dzīvojamā fonda stāvokli, teritorijas labiekārtošanu un attīstību, ēku sakoptību, izglītības, kultūras, sociālo sfēru, uzņēmējdarbību, vides aizsardzību, nevalstisko organizāciju aktivitātes un daudzas citas jomas.

Jersikas pagastā

30. jūnijā Jersikas pašvaldības stadionā pie Daugavas notika ikgadējās Preiļu virsmežniecības sporta spēles. Valsts mežu dienesta darbinieki sacentās šaušanā, kur labākie izrādījās Preiļu mežniecības mežsargs Ēvalds Broks un virsmežzinis Māris Bondars. Starp sievietēm precīzākā tēmētāja bija virsmežniecības inženiere Aināra Ennīte, pastāstīja Preiļu virsmežniecības speciāliste Astrīda Rudzīte. Volejbola spēle norisinājās starp Preiļu — Aglonas un Līvānu — Jersikas komandām. Uzvarēja Preiļu un Aglonas apvienotā mežsaimnieku komanda. Notika arī ugunsdzēsības stafete, bija jāatbild uz jautājumiem, kas saistīti ar mežsaimniecību. Šajā disciplīnā spēcīgākie izrādījās aglonieši.

G. Kraukle

Latvijas Bērnu fonda dāvana Rudzātu speciālajai internātskolai

Līvija Rancāne

Sākums J. lappusē

«Novadniekā» ne reizi vien ir bijušas publikācijas par šo skolu un tās cīņu par eksistenci, jo skola līdzekļus lielākoties saņēma pēc pārpalikuma principa. Pēdējos gados tās finansējums tika nepārtraukti samazināts. Tajā bija galīgi nolietojusies kanalizācija, sliktā stāvoklī jumts, iekštelpas, un atsevišķu labvēļu dāvinājumi vai piešķirtie līdzekļi ar steigu tika izmantoti lāpīšanai. Skola būtu sabrukusi un tiktu slēgta, ja ne Bērnu fonda palīdzība. Pagājušajā gadā, pateicoties Latvijas Bērnu fonda pūlēm, tika panākts labvēlīgs Saeimas balsojums par to, lai Rudzātu speciālajai internātskolai piešķirtu 70 tūkstošus latu, kas tika izmantoti skolas remontam. Uzlikts jauns jumts, nomainīta kanalizācija, pārbūvētas telpas, ielikti jauni logi.

Diemžēl skolas apskatē Bērnu fonda prezidents Andris Bērziņš neslēpa savu sašutumu par remonta kvalitāti:

— Kauns, ka ir iztērēta tik liela nauda, bet nav pagājis gads, kad jāsāk pārtaisīt. Atceros, kā mēs cīnījāmies, lai skolai piešķirtu šos 70 tūkstošus. Es šajā skolā esmu biežāk nekā rajona vadība, kam varbūt vajadzēja kontrolēt, kas te notiek.

Vai Latgales celtnieki neprot vai nevēlas labi strādāt, jautāja Bērziņa kungs.

Arī ar neprofesionālu aci bija redzams, ka logu nišās lobās krāsojums, ir citi remonta defekti. Rudzātu speciālās internātskolas direktore Gunta Jaudzema «Novadniekam» teica:

— Darbus veica Līvānu un Jēkabpils firmas, kas šis tiesības ieguva konkursā. Esmu griezusies šajās firmās, tām aizsūtīti akti. Firmas pašlaik cenšas noskaidrot, kas par vainu. Galīgais slēdziens vēl nav dots.

Andra Bērziņa sirds atmaiga pie Bērnu fonda jaunākā lolojuma — jaunatdzimušā nama. Neskatoties uz visai šausminošo apkārtni, kas pagaidām sastāv no dubļiem, dažādu dražu kaudzēm un kuras sakārtošanai paredzētie līdzekļi piešķirti no rajona budžeta, māja izskatās efektīgi. Iekšā ir teicami apdarinātas telpas. Pirmajā stāvā zāle, sanitārie mezgli, virtuve, guļamistabas, otrajā stāvā nelielas guļamistabas. Krāsojums, apgaismes ķermeņi, izlietnes, tualetu iekārtas, flīzes, ūdens krāni, logi, durvis, kāpnes, plītis, ledusskapji — ir nevainojamas kvalitātes un arī sagādātas par Bērnu fonda līdzekļiem. Tiem, kas šeit dzīvos — maziem bērniem — īsts paradīzes stūrītis. Kā stāstīja direktore, pat pieau-

gušie pagasta iedzīvotāji, kam šeit gadijies iegriezties, ar aizrētumu elpu izstaigājot telpas un atzīstot, ka neko tamlīdzīgu līdz šim nav redzējuši.

Sekojoši oficiāli pieņemšanas nodošanas dokumentu parakstīšana, kuras laikā Andris Bērziņš lielu paldies teica celtniekiem no Rīgas — SIA «Vītne Plus» un tās direktoram Igoram Jasinskim. Kā teica Bērziņa kungs, Bērnu fonds ar šo firmu jau ir sadarbojies vairākas reizes, un tās darba kvalitāte — izcila. Celtniecības firma skolai dāvināja satelītantenu, kas uzstādāma pie jaunā nama.

Kā informēja skolas direktore, šeit būs vai nu internāts meitenēm, vai arī tiks izvietoti «C» līmeņa bērni. Skola ir gatava uzņemt arī to «C» līmeņa grupu, kas pašlaik izvietota Preiļu bērnu dārzā «Pasaciņa».

Par skolas līdzekļiem paredzēts sagādāt mēbeles guļamistabās, kam nepieciešami trīs tūkstoši latu. Jaunajai ēkai ir autonoma apkure ar modernu kurtuvi ēkas galā. «Novadniekam» Latvijas Bērnu fonda prezidents Andris Bērziņš pastāstīja:

— Bērnu fonds ir uzcēlis namus Krāslavā, Limbažos, Daugavpilī, Rīgā, tagad arī šeit gandrīz vai jauns nams. Ja vien varēsim dabūt naudu, turpināsim sniegt palīdzību šai skolai.

Te mēs nākam pie savas pagātnes

Antons Rancāns
Autora foto

Kapusvētki allaž ir tā diena, kurai gatavojas ikviens ģimene, jo no katras saimes tur kalniņā zem bērziem atdusas kāda daļa, un iezīmēta pašam sava vieta. Apkopt radu un draugu apbedījumus brauc ļaudis arī no tālienes, pabūt pie viņu kapu kopām, pakavēties atmiņās par šiem labajiem un mīļajiem cilvēkiem. Gadu gadiem Latgalē sirsniņas saglabājas šo svētku izpildījuma tradīcijas.

Vidsmuižas prāvests Jāzeps Pujats apkalpo gan vietējo draudzi, kas pieder Varkļānu dekanātam, gan Pieniņu draudzi no Preiļu dekanāta. Katrā no tām uz kapiem ir lielākas vai mazākas, jaunākas vai vecākas kapličas ar altāriem un katros kapu svētkos viņš celebrē saīsinātu Misi, vēltītu aizgājēju piemiņai. Pēc Mises priesteris uzvelk citu tērpu un vada procesiju, kura sākas no kapličas un kurā piedalās visi kapusvētku dalībnieki. Katrā kapsētas stūrī ir apstāšanās vietas, sauktas par stacijām. Uz balti klātiem galdiņiem izveidoti vienkārši altāri ar ziediem, svecēm un krucifiksu centrā, uz zemes noklātas tautiskas segas. Ir ģimenes, kas uzņēmušas pastāvīgu šo altāru uzstādīšanu kapusvētos. Pie pirmā altāra visi lūdzas par nomirušajiem priesteriem un bīskapiem, pie otrā — par vecākiem, trešā — brāļiem un māsām, bet pie ceturtā — par visiem apbedītajiem. Atgriezušies pie kapličas, lūdzas par visiem mirušajiem.

Kādā jūnija sestdienā Vidsmuižas prāvests J. Pujats svētkus vadīja nelielajos Trupīšu kapos pie Stabulniekiem. Kapi iesvētīti 1943. gadā. Laiks bija nemīlīgs — pūta auksts vējš, pa reizēm uzlija.

Jau krietni pirms oficiālā kapusvētku sākuma Anna Usāne, Antoņina Usāne, Jadviga Laizāne, Genovefa Pastare un citas sievietes uzsāka garīgās dziesmas. Par dziedāšanas senajām saknēm liecināja diezās, jau krietnu mūžu nokalpojušās pātaru grāmatas viņu rokās. Ar garīgajām dziesmām un lūgšanām viņas vēlāk gāja arī procesijas priekšgalā. Noslēgumā visi kopā ar priesteri noskaitīja lūgšanas,

● Tradicionālie kapusvētku dziedājumi.

● Gaidot prāvestu.

bērni saņēma svētību. Divas ģimenes uz savu piederīgo kapiem nesen uzstādījušas jaunus pieminekļus, priesteris tos nosvētīja.

J. Pujats teica, ka uz svētkiem par spīti laika apstākļiem šogad sabraucis vairāk piederīgo nekā citgad. Kapi par godu šim notikumam labi sakopti.

Pēc kapusvētkiem prāvests J. Pujats steidzās uz Pieniņu baznīcu, kur jāvada laulību ceremonija — uz mūžu saskaņā ar katoļu baznīcas likumiem jāsavieno divas sirdis. Tāda ir dzīve, kad brīžiem līdzās nostājas arī skumjas par zaudējumiem un prieks par jaunas ģimenes dzimšanu.

Līvānu patronese rīko pilsētas svētkus

● Skats no R. Blaumaņa «Skroderdienām Silmačos» Līvānu dramatiskā kolektīva izpildījumā.

Ginta Kraukle
Autores foto

1. jūlijā Līvānos notika sen nebijis pasākums — īsts Imantdienas gadatirgus ar amatnieku, rokdarbnieku, šuvēju, maizes cepēju, audēju un zemnieku līdzdalību. Bija krāšņa un bagātīga kultūras programma vecajā tirgus laukumā pilsētas centrā, bija labs laiks un liela cilvēku atsaucība. Vakarā novada kultūras centrā tika svinētas kāzas gandrīz divdesmit pāriem, kuri šogad kopā sagaidījuši 1., 5., 10., 15., 20., 25., kāzu gadskārtu. Šo pasākumu iniciatore bija konkursa precētām sievietēm «Dāma 2000» fināliste, Līvānu pilsētas patronese jeb aizgādne Anita Miķelšteine.

Gadatirgus tradīcijas ir senas, taču Līvānos pēdējo septiņu gadu laikā īsts gadatirgus nebija noticis. Pasākumu vadīja pati Anita Miķelšteine, bija ieradusies pārstāvji no aģentūras «Dāma», kā arī Valmieras, Cēsu, Jēkabpils, Ventspils, Tukuma un citu pilsētu patroneses. Skatītāji varēja mēroties spēkiem roku laušanās cīņā, rāpties umurkura stabā, piedalīties izložē, kā arī vērot Rožupes dejotāju sniegumu. Piedalījās arī citi Līvānu novada pašdarbnieki, bet paunu žīda ratos uz tirgu atbrauca Līvānu dramatiskā kolektīva aktieri. Notika arī slavenāko Imantu godināšana, savukārt konkursā par gardāko torti uzvarēja Gunta Golubova, četru bērnu māmiņa. Daudz darba pasākuma tapšanā ieguldīja Līvānu kultūras centra darbinieki.

Saņislavs Geida no Aizkalnes pagasta tirgū ieradies ar dekoratīviem koka priekšmetiem. 35 gadu vecumā pamēģinājis, iepaticies. Pats pirmais darbs bijis koka svečturis, vēlāk gatavotas kārbīņas, kastītes, šķīvji, dekoratīvi priekšmeti, koka vāzītes, kurās droši var liet ūdeni, ne pilnē neizsūksies cauri. Osis, kļava, ozols — tie ir koki, kuri vislabāk der dažādiem koka darbiem, atzīst meistars. Svarīgi ir labi izžāvēt kokmateriālu. Trauki no neizkaltēta koka nav izturīgi, plaisā. Saņislavs Geida ar kundzi izbraidījis Viļānu, Rēzeknes, Daugavpils, Varakļānu, Jēkabpils un Rīgas tirgus, taču vislabākā tirgošanās ir tepat mūsu pusē — Aglonā.

Oļģerts un Apolinārija Safronovi dzīvo Līvānu novada Rožupes pagasta Jaujās. Saimnieks uz tirgu atvedis dažnedažādas koka karotes, bet kundze tamborējumus un citus rokdarbus. Karotes taisītas jau bērnībā, pirmoreiz šo amatu ierādījis vectēvs, lai ganos isāks laiks. Sirmis kungs pircējiem piedāvā karotes no pilādža, ābeles, plūmes, ķirškoka, kļavas. Tās atšķiras izturības ziņā — arī te neder mikstā koksne. Īsts trauku koks ir apse, ļoti dilumizturīga ir ābele, taču to grūti apstrādāt. Katrai karotei piemīt sava smarža, īpaši izteikta tā ir no paegļa jeb kadiķa darinātām karo-

tēm. Pats saimnieks no koka karotēm ikdienā ēd zupu, karsto virumu baudot, tad nedeg lūpas. Īpašas karotes ar caurumiem domātas namamātēm — ar tādām var putot olas tortei vai omletei. Ir karotes ar nošķeltu vai kantainu maliņu, ar tādām viegli maisīt, mīkla nepaliks pie katla maliņam. Imanta tirgū netrūka ne tirgotāju, ne pircēju, ne pašu Imantu, bet vakarā, goda drānās pārgērbušies, līvānieši devās uz tikšanās ar pilsētas patronesi.

Mīlestības vakars — tā varētu nosaukt pasākumu «Svinēsim kāzas», jo neba katru dienu kungi savas dāmas mēdz vest zem rokas, uzmanīgi pasniedzot krēslu, galanti aicinot uz deju un pasakot pa kādam neikdienišķam komplimentam. Tovakar viss bija kā jau kāzās — ar gandrīz divdesmit laulātiem pāriem, kuriem kopdzīvošanas stāžs no 1 līdz 30 gadiem, neskaitot tos pārus, kas pasākumā bija ieradusies apsveikt «jaunos» vai vienkārši tāpat. Bija vedēji, kuru lomā iejutās Anita Miķelšteine ar kungu Juniāru, bija kāzu valsis, mičošana un «rūgts». Vakarā notika nepiespiestā, siltā gaisotnē, to radīt palīdzēja Anitas Miķelšteines palīdzes Ginta Rukmane un Rīta Reliņa, kuras klātesošo sirdis sasildīja ar ģitāras spēli, liriskām dziesmām un šim vakaram atbilstošiem vārdiem. Par laiku, kas paiet steigā, par mirkliem, kas netverami aizslid garām, par mīlestību, uzticību, par vīrieti un sievieti, kuri saistīti mūžīgām saitēm.

Vakara gaitā «Novadnieks» uz nelielu sarunu aicināja arī Līvānu patronesi jeb aizgādni visa šī gada garumā Anitu Miķelšteini. Anita ir dzimusi Ventspilī, sevi sauc par talsinieci, kaut arī dzīvo Kauguros. Daudzus balles viesus Anita pārsteidza ar savu kuplo ģimeni — viņai ir vīrs Juniārs, ar kuru laulībā aizvadīti 23 gadi un seši bērni: Edijs (22), Toms (20), Mārtiņš (13), Gatis (8), Līga (17) un Santa (15). Abas meitenes Miķelšteini ģimenē ir pieņemtas, taču tiek audzinātas kā pašu bērni. Anitai ir brīnišķīgs vīrs un lieliskas draudzenes, bez kuru atbalsta nebūtu tapis pasākums Līvānos. Piedalīties konkursā «Dāma 2000» Anitu pamudināja dēls Toms, ar kuru izveidojušās lieliskas attiecības. Tieši dēla pamudinājums — tu to vari, devis Anitai spēku un iedvesmu mēģināt. No 101 pretendentes finālā iekļuva 12, bet pilsētas, rūpēs par kurām paies 2000. gads, tika izraudzītas lozējot. Anitai tika Līvāni, viņa neslēpj, ka tobrīd pat īsti nezinājusi, kur tie atrodas. Tād sekoties pirmais brauciens uz Līvāniem — vilcienā kopā ar meitu. Par savu pilsētu Anita sauc Talsus un atzīst, ka ļoti vēlējusies būt kādas Kurzemes pilsētas patronese, taču svētku dienas noslēgumā viņa sacīja, ka piedzīvojuši milzīgu prieku un gandarījumu, jo Latgales ļaudis kā allaž bija sirsnīgi un viesmīlīgi. — Patiesībā neviens jau mani nepazīst, taču ik

● Līvānu pilsētas patronese Anita Miķelšteine nule kā kronējusi Līvānu populārākos Imantus — uzņēmējus Imantu Bušu un Imantu Krūmiņu.

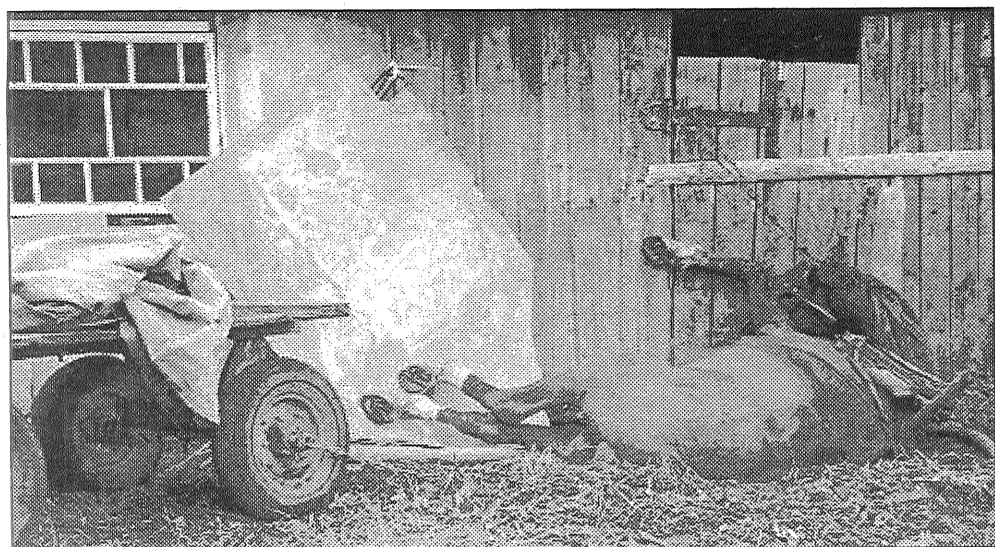
● Oļģerts Safronovs ar kundzi uz gadatirgu bija atvedis koka karotes. Katrai no tām sava smarža un garša.

brīdi cilvēku acis redzēju siltumu, — saka Anita Miķelšteine. Viņa ilgu gadu bijusi friziere Dailes teātrī, patlaban ir tirdzniecības menedžere firmā «Tupperware». — Esmu ļoti aktīva un sabiedriska, man nepatīk būt vienai. Cilvēkus nesteidzos dalīt labos vai sliktos, daudz ko par mums pasaka acis. Pēc acīm pazišu arī ilgu gadu neradētu cilvēku. Anitas Miķelšteines dzīvē ir bijuši arī ļoti smagi brīži, taču nekad viņa nav atļāvusies iet nokārtu degunu. — Man ir bijusi smaga, taču vērtīga dzīves skola. Esmu uzaugusi bez vecākiem, pati izcīnījusi savu vietu dzīvē. Pasākums organizēts pēc iespējas plašākam cilvēku lokam. — Man negribējās, lai kāds būtu apbēdināts, ka nevar ierasties, saka Anita. Jāpiebilst, ka visi tāsdienas pasākumi bija par brīvu, par to parūpējās Līvānu novada pašvaldība un milzums sponsoru, kurus Anita meklējusi pati. Atsaucās a/s «Aldaris», SIA «Rīgas zieds», firmas «Bauskas piens», «Amajja», «Statioil», «Latvijas balzams», «Stelpes piens», «Procter & Gamble», «Limbažu maiznieks», laikraksts «Zeme», Maltes ordeņa palīdzības dienests un citas orga-

nizācijas un privātpersonas. Sponsoru sarūpētās dāvanas nogādātas Līvānu novada domē un tiks pasniegtas lielajam daudz bērnu, kā arī aizbildņu ģimenēm. Anita Miķelšteine iecerējusi organizēt palīdzību pensionāriem, veciem, vientuļiem ļaudīm, akciju skolas bērniem, kā arī atbalstīt frizieru pulciņa jauniešus, kas darbojas Līvānu bērnu un jauniešu centrā.

Aģentūras «Dāma» direktors Rets Renemanis pastāstīja, ka konkursā piedalās 12 dalībnieces, katra no tām ir kādas Latvijas pilsētas patronese. Konkursa pamattēma ir labdarība, finālistes tiek iesaistītas labdarības akcijās ar savām idejām un klātesamību visa gada garumā. Katrā pilsētā labdarības pasākumi notiek atšķirīgi, Līvānos tas ir gadatirgus, citās pilsētās — akcijas veco ļaužu pansionātos, pasākumi bērniem. Jau augusta beigās iedzīvotāji varēs rakstīt vēstules un balsot par savas pilsētas patronesi. Septembrī sāksies konkursa fināla sagatavošanas posms, bet labdarības pasākumi notiks visu vasaru. Konkursa noslēgums 4. novembrī Rīgā, Kongresu namā.

Kamēr saimnieks dzer...

Antons Rancāns

Otrdienas rītā daudzi preiļieši Skolas ielā mājas nr. 1b pagalmā ieraudzīja visai šausminošu ainu. Blakus ratiem, kuros mētājās sagumzīts brezents, metāla ķēdē, kādas lieto dzīvnieku piesiešanai ganībās, pie saimniecības ēkas durvīm karājās nobeidzies zirgs. Tuvāk apskatot atklājās, ka nabaga lopiņš ilgi mocījies, salauzis ratu ilksis, ar kājām norāvis no sienas šifera plāksni, kad mēģinājis piecelties no bedres, kurā iegūlies. Tas dzīvniekam nav izdevies, sakas un ķēde saspiedušas kaklu un zirgs ilgās mokās nobeidzies.

Kaimiņi policijas darbiniekiem zināja stāstīt, ka zirgs redzēts stāvam piesiets jau no iepriekšējās dienas rīta. Laikam pēc ilgas nikšanas un veltīgas saimnieka gaidīšanas lopiņš mēģinājis atgulties, taču piecelties no bedres vairs nav spējis. Troksnis bijis liels, jo dzīvnieks izmisīgi cīnījies par dzīvības saglabāšanu, taču saimnieks un citi dzīvotāji mājā neko nav dzirdējuši.

Kāda sieviete stāstīja, ka mēģinājusi palīdzēt zirgam piecelties, bet viņas spēki izrādījušies par vājiem.

Otrdien no rīta, kad kaimiņi izsauca policiju, Skolas ielā 1b neviens vairs nebija atrodams. Izziņas dienesta speciālists, policijas virsnieka vietnieks Jānis Krivāns kopā ar veterināro ārstu Dzintru Kacari jau bija spējis iepazīties ar apstākļiem un sastādīt protokolu, kad policijas darbiniekiem izdevās sameklēt mājas saimnieku Staņislavu Spūli. Ieradies notikuma vietā un alkohola tvaikos vēl neapjaušams realitāti, viņš vāvuļoja, ka neko nezina — redz, četros no rīta devies pļaut zāli. Sievastēvs, kam piederot zirgs tagad šo nosūtīšot, jo pagalam divi simti latu. Arī kartupeļu maiss no ratiem nozags un vēl cigarešu paciņa...

Kā isti norisinājās traģēdija, noskaidros izmeklēšana un ekspertīze. Bet mums atliek tikai pabrīnīties par cilvēku vienaldzību un cietirdību, upurējot dzīvnieku alkoholam. Cerams, ka vainīgie tiks sodīti.

POLICIJAS ZIŅAS (26. jūnijs — 2. jūlijs)

■ 26. jūnijā ceļa Krāslava — Preiļi — Madona 43. kilometrā automašīnas Ford Transit vadītājs Ingars Š. iebrauca pretējā joslā un izraisīja sadursmi ar VW Passat. Bojātas automašīnas, cietušo nav. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 26. jūnijā Stabulnieku pagasta Dravniekos Emerita Š. izdarīja huligāniskas darbības pret B.S. Izteikts oficiāls brīdinājums.

■ 26. jūnijā reģistrēts iesniegums par to, ka 24. jūnijā Aglonā, Broka ielā Elita F. izdarīja huligāniskas darbības pret V.I. Ierosināta krimināllieta.

■ 26. jūnijā Preiļos, Jaunajā ielā 1 Vladimirs P. sarīkoja ģimenes skandālu. Izteikts oficiāls brīdinājums.

■ 26. jūnijā Preiļos, Liepu ielā 6 Oļegs V. un Aleksandrs K. izdarīja huligāniskas darbības. Izteikti oficiāli brīdinājumi.

■ 26. jūnijā reģistrēts iesniegums par to, ka 23. jūnijā Līvānos Dubnas krastā alkohola reibumā atradās nepilngadīgā Rudīte B. Sastādīti vairāki administratīvie protokoli.

■ 26. jūnijā Līvānos, Lāčplēša ielā automašīna Audi 80, kuru vadīja Valentīna K., ietriecās stāvošā automašīnā VAZ 21213, kura pieder «Austrumu elektriskajiem tīkliem». Bojātas automašīnas, cietušo nav. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 26. jūnijā reģistrēts iesniegums par to, ka 24. jūnijā Līvānos pie Dubnas Dmitrijs K. izdarīja huligāniskas darbības pret A.S. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 27. jūnijā Pelēču pagasta Raganpurvā mežā nelikumīgi izcirsti apmēram divdesmit koki. Ierosināta krimināllieta.

■ 28. jūnijā reģistrēts iesniegums par to, ka Jānis K. Vārkavā neievēroja ugunsdrošības noteikumus un tā rezultātā izcēlās ugunsgrēks viņam piederošajā mežā. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 28. jūnijā ceļa Rīga — Daugavpils 181. kilometrā Daugavpils iedzīvotājs Andrejs K, kurš vadīja automašīnu Peugeot, netika galā ar transportlīdzekļa vadību un nobrauca no ceļa. Bojāta automašīna, cietušo nav. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 29. jūnijā Preiļos, Celmieku ielā 7 Staņislavs G. nelikumīgi tirgoja alkoholiskos dzērienus. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 29. jūnijā Preiļos, Brīvības ielā 40 Ksenija F. nelikumīgi tirgoja alkoholiskos dzērienus. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 30. jūnijā Siļukalna pagasta Saleniekos Vasilījs I. sarīkoja ģimenes skandālu. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 2. jūlijā Riebiņos, Dārzu ielā 3 Anatolijs R. sarīkoja ģimenes skandālu. Sastādīts administratīvais protokols.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

Nozaudētu autovadītāja tiesību gadījumā eksāmens vairs nav jākārto

Lidija Kirillova

Sakarā ar to, ka valstī izveidota vienota CSDD datu bāze, kas ļauj iegūt pilnīgu informāciju par personām, kurām atņemtas transportlīdzekļu vadītāja tiesības, mainīta kārtība, pēc kuras var atjaunot nozaudētas autovadītāja tiesības. Šī gada 5. jūnijā izdarīti grozījumi Satiksmes ministrijas 1999. gada 22. marta noteikumu nr. 9 «Mehānisko transporta līdzekļu (izņemot traktortehniku) vadītāja kvalifikācijas noteikumi». Dokumentu parakstījis satiksmes ministrs A.Gorbunovs un autosatiksmes departamenta direktora vietnieks J.Kancēvičs.

Par to, kāda ir izdarīto grozījumu būtība, «Novadniekam» pastāstīja Preiļu rajona policijas pārvaldes Preiļu policijas iecirkņa priekšnieks Jānis Lozda:

— Līdz šim bija tā, ka gadījumos, kad šoferis nejausi nozaudēja autovadītāja apliecību, viņš bija spiests mānīties, lai bez eksāmena kārtības tiktu pie jaunām tiesībām. Mehānisko transporta līdzekļu vadītāju kvalifikācijas noteikumu 102. punkts paredzēja iespēju atjaunot vadītāja apliecību pēc attiecīgā teorētiskā eksāmena nokārtošanas, izņemot gadījumus, ja tā bija nozagta vai gājusi bojā nepārvaramas varas rezultātā un ja šāds fakts bija apstiprināts ar policijas

izziņu vai atbilstošas institūcijas izziņu. Tas nozīmēja, ka autovadītāji bieži vien mēloja, apgalvojot, ka dokumenti viņiem nozagti.

No šī gada 12. jūnija noteikumu 102. punkts nav spēkā. Toties ir spēkā citi noteikumu punkti, par kuriem īsumā atgādināšu. Tā 31. punkts paredz, ka vadītāja apliecību maina personām, kurām ir likumīgas tiesības uzturēties LR un kurām nav medicīnisku pretindikāciju transportlīdzekļu vadīšanai. 32. punkts nosaka, ka persona savu vadītāja apliecību var apmainīt jebkurā CSDD nodaļā, kurā pieņem attiecīgas kategorijas transporta līdzekļa vadīšanas kvalifikācijas

eksāmenus un izsniedz vadītāja apliecības.

Svarīgs ir noteikumu 52. punkts, ka «nozaudētu vai nozagtu LR vadītāja apliecību atjauno bez eksāmena kārtības, izņemot gadījumus, kad CSDD rīcībā ir informācija par to, ka personai nav bijušas tiesības vadīt transporta līdzekļus pēdējā gada laikā». Atjaunojot nozaudētu vai nozagto vadītāja apliecību, izsniedz pagaidu vadītāja apliecību ar derīguma termiņu uz diviem mēnešiem, teikts noteikumu 53. punktā. Tas nozīmē, ka pazaudētu dokumentu atjaunošana ir vienkāršota un autovadītājus nemudinās uz melošanu.

Jauna klientu apkalpošanas koncepcija

Lidija Kirillova

Jūnija sākumā Ceļu satiksmes drošības direkcijas (CSDD) Rīgas nodaļā tika prezentēta jaunā klientu apkalpošanas koncepcija. Par to, kas ir šī koncepcija un kāds no tās labums, «Novadniekam» pastāstīja CSDD Preiļu nodaļas priekšnieks Andris Strods.

Jaunā klientu apkalpošanas koncepcija nosaka, ka CSDD ir uz klientu vērsta organizācija, kas sniedz mūsdienu prasībām atbilstošus augstas kvalitātes pakalpojumus. Lai apliecinātu savu labo gribu un arī atbildību par darbu, CSDD speciālisti ir izstrādājuši Klientu hartu, kurā sniegta vispārējais ieskaits par CSDD sniegtajiem pakalpojumiem, to saņemšanas pamatprincipiem un CSDD pienākumiem pret klientu. Katram CSDD sniegtajam pakalpojumam ir izstrādāts standarts, kurā noteikti visi priekšnoteikumi ātrai un kvalitatīvai pakalpojumu saņemšanai. Iepazīties ar

Klientu hartu ir iespējams visās CSDD nodaļās.

Klientu apkalpošanas koncepcijas prezentācijas laikā tika parakstīts nodomu protokols starp Baltijas valstu transportlīdzekļu reģistriem, nosakot turpmākās sadarbības principus, veidojot vienotu Baltijas valstu transportlīdzekļu un to vadītāju informatīvo sistēmu BALTCARIS. Turklāt Latvijas un Igaunijas transportlīdzekļu reģistru vadītāji parakstīja memorandu par informācijas apmaiņu starp abu valstu reģistriem, kas ir pirmais solis BALTCARIS sistēmas tapšanā. BALTCARIS ir tehnoloģija, kas ļauj dalībvalstīm tiešā pieslēguma režīmā apmainīties ar transportlīdzekļu reģistrācijas datiem, kā arī datiem par vadītāju apliecībām.

Pēdējā laikā Eiropā pieaug to noziegumu skaits, kas saistīti ar transportlīdzekļu zādzībām. Šādu situāciju veicinājuši faktiskā robežu izzūšana starp Eiropas valstīm, kas ir atvieglējusi ne tikai ceļošanu tūristiem un kravām, bet arī zagtu vai citā veidā iegūtu transportlīdzekļu pārvietošanu no vienas valsts uz otru. Lai spētu

cīnīties ar šo noziedzības veidu, nepietiek ar katras atsevišķas valsts drošības iestāžu centieniem izskaust šo parādību. Mūsdienās nepieciešama ātra un efektīva sadarbība starp valstīm un tādām organizācijām kā muita, robežsardze, policija un transportlīdzekļu reģistri, jo informatīvās tehnoloģijas ir viens no efektīvākajiem instrumentiem, kas ne tikai palīdz cīnīties ar noziedzību, bet jau preventīvi novērš noziegumus, kas saistīti ar transportlīdzekļiem.

Jo vairāk valstu iesaistīsies BALTCARIS sistēmā, jo vairāk samazināsies iespēja nelegāli iegūtu transportlīdzekļu legalizēt citā valstī. Līdz ar to samazināsies pieprasījums pēc zagtām mašīnām, kā rezultātā samazināsies arī auto zādzību skaits. Tagad sistēmā kopā strādās Latvija un Igaunija, taču jau tuvākajā nākotnē pieslēgties sistēmā paredzējus arī Lietuva.

Lūk, piemērs. Kādā valstī tiek nozags transportlīdzeklis, tas tiek nelegāli ievests citā valstī. Reģistrācijas dokumenti ir vilto ti vai nozagti kopā ar transportlīdzekli, vai arī īpašnieks apgalvo, ka tos nozaudējis. Izmantojot BALTCARIS, to var ne-

kavējoties noskaidrot un pārbaudīt, tādā veidā nepieļaujot zagtas mašīnas reģistrāciju, kā arī, iesaistot policiju, aizturēt noziedznieku un auto atdot īpašniekam. Vairs nebūs nepieciešama vēstuļu un faksu sūtīšana, kas ievērojami palēnināja un sarežģīja informācijas apmaiņu, jo BALTCARIS iespējams izmantot 24 stundas diennaktī.

1996. gada oktobrī Latvija līdzīgu memorandu parakstīja ar Nīderlandes karalisti, tādā veidā iesaistoties starpvalstu informācijas apmaiņas sistēmā EUCARIS. Latvija bija pirmā no Baltijas valstīm, ar kuru tika parakstīts šāds memorands. Sākotnēji EUCARIS aptvēra tikai Eiropas Savienības valstis, bet šobrīd tās ietvaros jau darbojas arī vairākas Austrumeiropas valstis. Tas dod iespēju arī Latvijā pārbaudīt no Nīderlandes ievesto automašīnu datus pirms to reģistrācijas mūsu valstī. Šādā veidā Latvijas iedzīvotāji tiek pasargāti no iespējas iegādāties Nīderlandē zagtu auto un izslēdz iespēju izmantot Latviju par zagtu transportlīdzekļu tranzīta un dokumentu legalizācijas valsti to tālākajā ceļā uz Austrumiem.

Visas olas vienā groziņā neieliksi

Ginta Kraukle
Autores foto

Līvānu novada Turku pagastā Neretiņas krastā jau desmito gadu saimnieko Ancānu ģimene — Valdis, Maija un viņu trīs atvasītes Anda, Līga un Gatis. Pirms desmit gadiem atnākuši un sākuši saimniekot uz vecvecāku atstātās zemes. Ancāni nodarbojas ar dārzeņu audzēšanu atklātā laukā. Burkāni, kāposti, bietes, sīpoli — tie Valda pārziņā, savukārt Maijai sava teritorija — zemeņu lauks. Ancāni ir jauni, pozitīvi domājoši zemnieki, viņiem padomā ne viena vien ideja. Pēc tikšanās ar Valdi un Maiju Ancāniem sapratu — viņi grib un spēj pastāvēt. Kā? Pēc principa — nelikt visas olas vienā groziņā.

Valdis pēc izglītības ir veterinārārsts, un par zemnieku kļuvis tīri vai nejauši. Gājis uz banku kredītu prasīt, bijusi doma atvērt savu privātparasi veterinārijā, taču atklājies, ka zemniekiem kredītprocentu likme gadā vien 12, toties parastam aizdevumam tikotājam — visi 70 procenti. Šodienas apstākļos un pie pašreizējām lauksaimniecības produktu cenām, Valdis saka, diez vai sāktu saimniekot. Toreiz abiem vēl nebija pat trīsdesmit, ideju un apņēmības pietiekami daudz. Ancāni arī tagad nesūrojas un rokas nav nolaiduši. Lauku dzīvei savas priekšrocības — plašumi, upīte, zaļi, stīrniņas — tas bērnu priekam, un arī pilsēta pavisam netālu. Ir plāni par apkārtnes labiekārtošanu, apzaļumošanu, upes krasta sakopšanu un diķa ierīkošanu. Vajadzīgs ne vairāk, ne mazāk kā darbs un līdzekļi. Dēls Gatis, ģimenē jaunākais, šoruden uzsāks skolas gaitas, vidējā meita Līga ir 4. klases skolniece Jaunsilavu pamatskolā, vecākā meita to jau pabeigusi un nu turpina mācības Rīgas Ziemeļvalstu ģimnāzijas 11. klasē, kur padziļināti apgūst svešvalodas un biznesa zinības. Abi mazākie bērni pagaidām vecāku paspārnē. Vai mazais Gatis tiek audzināts par saimnieku, jautāju? — Nevienam nespiedīšu te palikt, taču būtu prieks, ja kāds no bērniem šajā mājā dzīvotu, saka Valdis.

Jau pirmajos saimniekošanas gados Ancāni sākuši audzēt zemenes, tad gan vairāk savām vajadzībām, bez kādas īpašas šķirņu atlasas. Nu, Maija stāsta,

● Savā zemeņu laukā pavadu vairāk laika nekā vīrs, dārzeņu hektārus apstrādājot, saka Maija. Liels palīgs ir arī sešgadīgais dēls Gatis.

tiekot audzētas tikai šķirnes ogas — 'Zefīrs', 'Jūlija smaidis', 'Senga — sengana', 'Induka' — tumši sarkanās, stingras, ļoti labi transportējamās, kas svarīgi tiem zemeņu audzētājiem, kam jākonkurē tirgū. Šīs šķirnes ogas savu labo izskatu nezaudē, saka Maija. Piemērotas mūsu apstākļiem, ražīgas ir arī šķirnes 'Tenira', 'Dukāts', 'Korona', 'Roksana', 'Helēna'. Maijai ir savi pircēji, kas, pamieļojoties ar saldajām ogām, vēlāk iegādājas arī stādus. Pērn gad zemeņu sezonas laikā izdevies ietirgot ap 300 latiem. — Zemeņu stādījumus nākotnē esam iecerējuši paplašināt. Šajā nozarē svarīgi ievērot vairākas lietas. Stīgas nepieciešams laikus nogriezt, lai augtu veselīgi ceri, liela nozīme ir laistīšanai. Stādīšanai vislabākais ir ne pārāk karsts un sauss laiks, svarīgi nodrošināt labi sagatavotu un no nezālēm tīru augsni. Arī agrīno burkānu vietā pēc to novākšanas šogad tiks stādītas zemenes. Augsnes ielabošanai lieto kūstmēslus, aparts iesētais āboliņš, auzas.

Iesēts nepilns hektārs burkānu, arī sīpoli un kāposti. Iepriekšējos gados kāpostu bijis ap hektāru, šogad stādīts mazāk, jo šo kultūru sākuši audzēt masveidā. Zemniekam nepārtraukti jājūt cik, kad un ko audzēt. Tirgu prognozēt ir

grūti, tieši tāpēc Ancāni izvēlējušies dažādus saimniekošanas virzienus. Stādus audzē paši siltumnīcās, sēklas iepērk firmas veikalos lielapkojumā. Zemes platības saimniekam vairāk kā vidējam Polijas zemniekam — 20 hektāru.

Šķirnes izvēle ir svarīga, lai burkāni labi glabātos un cilvēkiem gribētos nopirkt tieši šo, ne cita saimnieka piedāvājumu. Pērn vasar ar augusta burkānu ražu Ancāniem problēmu nebija — «aizgāja» ātri. Pircēji ir zinoši un šādu tādu preci nepirks. Vaicājot pēc sulīgām šķirnēm ar nelielu serdīti. Saimniekam Valdim tirgū braukšana ir sava veida relaksēšanās pēc samērā vienmuļā darba savā saimniecībā. Pirmā kāpostu un burkānu raža uz tirgu tiek vesta jau ap Jāņiem, vienīgi šogad sakarā ar sauso pavasari kāpostu stādīšana iekavēta, arī raža vēl jāpagaida.

Jautāts par to, kādā virzienā plānots strādāt turpmāk, saimnieks smeļot saka, ka jāaudzē kaņepes. Tā — īsti konkurētspējīga produkcija, kurai noiets garantēts. Rādot uz jauno šķūni, Valdis saka, būšot gana labs šīs mantas kaltēšanai. Taču patiesībā jaunā būve iecerēta kā neliels gateris savām vajadzībām, lai lieka balķēna sažāģēšana nesagādātu problēmas. To, cik daudz nepieciešams, lai būvi da-

būtu zem jumta, saimnieks zina labi — tikai pagājušajā gadā pabeigta dzīvojamās mājas būve, ir uzcelts kārtīgs siena šķūnis, jo bijis laiks, kad kūti turējuši 16 brūnaļas. Nu ganāmpulks sarucis līdz septiņām.

Kaitēkļu apkarošanai miglo vienīgi kāpostus, burkānu un sīpolu mušiņa nesot Ancānu laukus iecienījusi. Neretiņas krastā ziemeļu — dienvidu virzienā stiepjas burkānu, kāpostu, sīpolu vagas. Katra 300 metrus gara. Burkāni sēti ar sējmašīnu aprīļa beigās, agrajai ražai jau martā. Šovasar īpaši aktuāla laistīšanas problēma, jo sauss pavasaris nav sekmējis dīgšanu, stādījumu vienmērīgu augšanu, atzīst saimnieks. Ir iestādītas vairākas pundurābelītes, kuru zemajos zarus rotājas vēl pavisam mazi, skaisti āboliņi. Pundurformas vieglāk padodas kopšanai, vainaga veidošanai, miglošanai. Daudz agrāk sagaidāma arī raža.

Pašu lielā saime visus šos gadus dzīvojuši vecajā mājā, kurā tagad tiek gatavots lopiem, rudenos kaltēti sīpoli, ziemā glabājas kāposti. Maijai ir paties prieks, ka jaunajā mājā ir ierīkots ūdensvads, ir siltais ūdens, duša. Par tādiem «smalkumiem» līdz pagājušajai ziemai varējuši tikai sapņot, ūdens nests no akas, kā tas vēl ilgi būs daudzās lauku mājās. — Māja, ja tā var teikt, uzcelta uz dārzeņiem. Tirgū vests viss, kas izaudzēts — zemenes, gurķi, salāti, redīsi, dilles, lociņi, burkāni, kāposti, ķiploki. Audzējot samērā liela daļa nonāk atbirumos, tie ir nestandarta burkāni un bietes, mazie kartupeļi, kam atrasts savs noiets — izbarošana lopiem. Šajos gados sagādāta tehnika, kredīts ņemts traktora, kartupeļu stādāmās mašīnas un siena vālotāja iegādei. Saimnieks stāsta, ka, uzsākot mājas būvniecību, centušies iztikt bez kredītiem, lai izdevumu nastu nepadarītu pārāk smagu, taču tagad bankas sevišķi ar kredītu došanu nesteidzas, gaida, kad zemnieks savu varēšanu pierādīs, citādi ir, ja esi pastāvīgs klients. Tomēr Ancāni nenoliedz, ka varētu par tādiem kļūt. Šogad iegādāts micēlijs un uzsākta šitake sēņu audzēšana, jau nākamgad saimnieki cer uz pirmo ražu. Iespējams, ka saimniekošana varētu tikt dažādota, pievērsties augļu koku un ogulāju audzēšanai, paplašinot zemeņu stādījumus. Lai izdodas!

Mums raksta

«Vēlos Jums pastāstīt par kādu skaistu mirkli, kas mūsu pusē risinājās pirms pavisam neilga laika» — tā «Novadniekam» vēstuli sāk Andris Vilcāns no Preiļu pagasta Lielajiem Určiem. Un turpina: «Vasarsvētku priekšvakarā, kad saulīte jau gandrīz zenūtā un spoži apspīd mūsu mīļo zemi, dzestrs vējiņš purina koku zarus, viss zaļo un zied, skan neskaitāmas putnu balsis, visus tagadējos un kādreizējos Lielo Urču iedzīvotājus uz krucifiksa iesvētīšanu aicināja Lūcija un Staņislavs Borbalis. Būdam čakls, darbīgs un neatlaidīgs, Staņislavs sarūpēja visu nepieciešamo un uzstādīja krucifiksu skaistā uzkalniņā netālu no savas mājas. Iesvētīšanas laikā skanēja Dieva godam vēltās dziesmas, kuras vadīja Monika Daugaviete, ceremoniju veica Preiļu draudzes prāvests dekāns Jāzeps Gugāns. Viņš isā svētrunā pastāstīja par krusta zīmes lielo spēku dažādos dzīves gadījumos. Bija ieradusies Preiļu pagasta priekšsēdētāja Zinaīda Vilcāne, rajona padomes izpilddirektore Aina Pastore, jo šī ir viņas dzimtā puse un te joprojām dzīvo vecāki. Mājas saimniece Lūcija ne tikai iestādīja puķes pie krucifiksa, bet viesiem sagatavoja arī mielastu galdu.

Tie, kuriem šodien pāri 70, atceras,

ka pirms 60 gadiem šajā uzkalniņā tāpat stāvēja krusts un tolaik, būdami bērni, maija vakaros nākuši kopā ar vecākiem dziedāt garīgās dziesmas un vissvētākās Jaunavas Marijas litaniju. Draudzes nedienās līdz ar kolhozu sākumu krucifikss nozudis, jo traucējis art zemi. Vecāki ļaudis piemin arī to, ka arot te atsegti cilvēku kauli un galvaskausi no apbedījumiem zviedru kara laikā.

Vasarsvētku svētdienā krucifiksa iesvētīšanu varējām redzēt arī Latvijas TV «Panorāmā», tās filmētāju grupu mūsu dziedātājas pēc senas latgaļu tradīcijas sagaidīja ar apdziedāšanu.

Visi esam pateicīgi Borbalu ģimenei par darbu.

«Novadniekam» S.Borbalis pastāstīja, ka ideja par krucifiksa atjaunošanu radusies laikā, kad kļuvis par «Breša zemnieku» un Pelēču pusē 1990. gadā saņēmis 100 kubikmetrus koksnes. Smidru un resnu priedes stumbru nolīcis atsevišķi. Pa šo laiku tas ļoti izkaltis. Krusts bez maksas izgatavots Preiļu SCO Pētera Maļinas vadībā, bez maksas atvests, mākslinieks Voldemārs Kokorevičs apgleznojis, bet viņš pats ar kaimiņiem sagatavojis ieslipu paaugstinājumu pamatiem, izklātu ar gaišzilām flīzēm, iebetonējis šo balti krāsoto uzvaras zīmi, par

● Pie nesen iesvētītā Lielo Urču jaunā krusta, pirmajā rindā otrs no kreisās vēstules autors Andris Vilcāns, viņam blakus Staņislavs Borbalis, kuram aizmugurē viņa dzīvesbiedre Lūcija (otrā no kreisās). Foto: A.Rancāns

kādu to uzskata katoļi, un vēloties, lai kaimiņi dzīvo mierā un satīcībā. Sanākušie apkaimes iedzīvotāji savukārt gribēja, lai «Novadnieks» nosauc aktīvākos maija dziedājumu dalībniekus (līdz šim

viņi pulcējušies pie Mariana Urča māju krusta turpat līdzās): Kazimiru Vilcānu, Moniku Daugavieti, Teklu Urču, Teklu Pauniņu, Moniku Gatiņu, Annu Beču, Annu Pastari un Olgu Mūrneci.

Šodien vārdadienu svin — Anrijs, Arkādijs.
7. jūlijā — Alda, Maruta.

Kas jūs pēdējā laikā sarūgtina un kas iepriecina?

Broņislava Eriņa Rudzātu pagastā:
 — Problēmu tik daudz, ka ne izstāstīt. Lielākā tāda, ka pašiem savas zemes te uz vietas nav, bet govju un jaunlopu turam daudz. Zemi nomājam. Sarūgtina, ka par pienu maz maksā. Mani abi dēļi vēl skolā laižami, naudas vajadzēs arī tālākai izglītīšanai. Raizes arī par to, ka lietūs dēļ vēl siens nav sagatavots. Kas labais? Svētdien aizēj uz baznīcu, sirdi nomierini, tas arī ir labais.

Aivars Skutelis Saunas pagastā:
 — Pārdzīvoju par sliktu laiku. Siens nopļauts un palicis lietū. Lietaino laiku izmantoju tehnikas remontam. Iepriecina graudaugi. Pēc sausuma un aukstuma periodiem sējumi izskatījās ļoti slikti. Tagad ir saņēmušies un izskatās daudz labāk. Man darba nav. Priecājos par bērniem, dēls ļoti mīl.

Antoņina Kaļinova Preiļu pagastā:
 — Bēdīgi. Tāpēc, ka visu laiku list. Nevar sagatavot sienu. Arī dārzā aukstuma dēļ nekas neaug. Nav darba. Kādu laiku strādāju kautuvē, bet tagad nav arī šī darba. Meitām arī nav pastāvīga darba, tikai vīrs pelna. Viena meita vēl skolniece. Par ko lai priecājas? Pat svētkus nevar atļauties nosvinēt. Mūsu pagasts apvienosies ar Preiļiem, varbūt kaut kas mainīsies.

Raimonds Romanovskis, Preiļu pagasta zemnieks:
 — Tūlīt tehniskajai apskatei uzrādīšu savu autu, un mani šobrīd uztrauc, kā veiksies. Kopumā uztrauc zemes lauksaimniecības produktu iepirkuma cenas. Labprāt piedalītos zemnieku protesta akcijās, aizstāvēt savas intereses, bet diemžēl rajonā tās neviens neorganizē. Apbēdina lietavas, jo vēl nav sagatavots siens. Priecājos, ja iznāk satikties ar studiju draugiem, patīk aiziet uz diskotēkām.

Arvids Balodis, strādā akciju sabiedrībā «Preiļu siers»:
 — Pārdzīvoju par iespējamo Latvenergo privatizāciju. Esmu pret to. Sarūgtina, ka siera rūpnīcas kvartālā mājās nav siltā ūdens. Iepriecina tas, ka dēls beidza vakarskolu. Rudenī ies armijā. Sievai ir darbs, arī meitai pa ziemu ir iespēja strādāt. Jūtos apmierināts ar savu darbu. Kopumā uzskatu, ka dzīve, salīdzinot ar to, kāda bija pirms gadiem sešiem, ir kļuvusi labāka.

L.Rancāne
 Foto: M.Rukosujevs

Sludinājumi ♦ Reklāma ♦ Apsveikums ♦ Lidzjutības

Pārdod
 Audi-100 AVANT, 1988. g. Tālr. 42807, 9161121;
 Ford Sierra, 1987. g. Tālr. 53 21884 vakaros;
 Opel Record KARAVAN 2,0 L rezerves daļām. Tālr. 21007;
 VAZ-21063, 1985. g. Tālr. 9479589;
 graudu kombainu VOLVO-830, GAZ-53 A, meža vešanas piekabi traktoram. Tālr. 21037, 9426053;
 2 korpusu arklu akmeņainām augsnēm, Ls 100; ruļļu presi rezerves daļām, Ls 400; MVU-6, Ls 150. Tālr. 9124067;
 zirga ratus, ragavas, aizjūgu. Tālr. 65218;
 kases aparātu CHD-2210. Tālr. 21967;
 govi. Tālr. 50426;
 govi. Tālr. 52418.

JĀŅA PETRĀNA ģimenes ārsta prakse Rēzeknes ielā 34-16.
 Pieņemšanas laiks:
 ik dienas no 9.00 līdz 14.00.
 Mājas vizīšu pieņemšana līdz 14.00.
Tālr. 21582, 23965, 54628.

Latgales Amatniecības meistarų skola uzņem jauniešus ar pamatskolas izglītību:
 • **namdara un dekoratīvo audumu audējas specialitātēs.**
 Mācību laiks 4 gadi. Audzēkņi iegūst pilnu vidējo izglītību.
 Ar vidējo un vidējo speciālo izglītību.
 • **programmā «Uzņēmējdarbība», iegūstot komercdarbības speciālista, galdnieka, trauku podnieka, audēja, drēbnieka, pavāra kvalifikāciju.**
 Mācību laiks 2,5 gadi.
 Adrese: Ritupes 34, Bērzgale, Rēzeknes raj., LV-4612.
Tālr. 4690494.

Lielveikalā «Degas»
 Preiļos universālveikalā (2. stāvā) no 6. līdz 10. jūlijam visām precēm 70% ATLAIDE!
10. jūlijā jauns preču pieveidums.

Pārdod
 Audi-100 AVANT, 1988. g. Tālr. 42807, 9161121;
 Ford Sierra, 1987. g. Tālr. 53 21884 vakaros;
 Opel Record KARAVAN 2,0 L rezerves daļām. Tālr. 21007;
 VAZ-21063, 1985. g. Tālr. 9479589;
 graudu kombainu VOLVO-830, GAZ-53 A, meža vešanas piekabi traktoram. Tālr. 21037, 9426053;
 2 korpusu arklu akmeņainām augsnēm, Ls 100; ruļļu presi rezerves daļām, Ls 400; MVU-6, Ls 150. Tālr. 9124067;
 zirga ratus, ragavas, aizjūgu. Tālr. 65218;
 kases aparātu CHD-2210. Tālr. 21967;
 govi. Tālr. 50426;
 govi. Tālr. 52418.

Dažādi
 Lauksaimniecības darbs ārzemēs! Tālr. (54)29776, mob. tel. 9555490.

SIA «Dilers» (līc. nr. 6-623) iepērk KRĀSAINOS METĀLLŪZŅUS no fiziskām un juridiskām personām.
 Alumīniju 0,30-0,35 Ls/kg,
 misiņu 0,30-0,32 Ls/kg,
 varu 0,50-0,55 Ls/kg,
 nerūsējošu tēraudu 0,18-0,20 Ls/kg.
Iepērk vecus elektromotorus. Samaksa tūlītēja.
 Preiļos, Kurzemes 6 (Līvānu māja) no 8 līdz 17. Tālr. 53 22093.

IU «Ranko» iepērk mājlopus dzīvsvārā.
 Samaksa uz vietas.
Tālr. 44179, 46384, 9161121.

Iepērkam mājlopus gaļai.
Tālr. 24289.

Pērk mežus, cirsmaš ipašumā. Samaksa tūlītēja. Mob. tel. 9466808.

8. jūlijā pārdos šķirotus cāļus, brūnus jaunputnus (1,5-4,5 mēn.), brūnas dējējvistas, gaišus, pilēnus, zoslēnus, cāļu barību. Gaišos 8.00, Kastīrē 8.20, Baškos 8.25, Aglonas st. 8.35, Aglonā 8.50, Jaunaglonā 9.05, Ardavā 9.25, Aizkalnē 9.40, Anspokos 9.50, Preiļos 10.00, Štolderos 10.40, Raudaukā 10.50, Pelēcos 11.00, Arendolē 11.15, Rīmicānos 11.35, Kvedervecumos 11.45, Šprīvecumos 11.55, Starēs 12.05, Upeniekos 12.20, Jersikā 12.30, Buceniekos 12.40, Līvānos 12.50, Rožupē 13.30, Vanagos 13.40, Mačānos 13.50, Kursiņos 13.55, Upmalā 14.05, Vārkavā 14.20, Ančkinos 14.35, Riebiņos 14.55, Silajānos 15.10, Rozalinā 15.20. Tālr. 21270 vakaros, 1-9186065.

Tai tālajā pļavā, kur atmiņas zied,
 Tur mani jūs vienmēr satiksiet.
Izsakām līdzjutību Vitālija VIĻUMA ģimenei, viņu mūžībā aizvadot.
 Folkloras kopa «Ceiruleits»

Cilvēka mūžs ir kā koksle,
 Stīgas pārtrūkst un viss paliek kluss...
Izsakām līdzjutību Jānim Viļumam, no BRĀĻA atvadoties.
 Preiļu rajona padome

...Palika pusvārdā dziesma,
 Palika neplauta pļava...
Izsakām līdzjutību Jānim Viļumam sakarā ar brāļa VITĀLIJA aiziešanu mūžībā.
 Rudzātu vidusskolas kolektīvs

Zemes māt, nāc pagalvīti likt,
 Esmu piekususi, ļauj tavā klēpī migt.
Izsakām līdzjutību Natālijai Pizelei, MĀMULU smilšu kalniņā pavadot.
 Preiļu VLM muzeja kolektīvs

Seksualitāte un pārtikas produkti

Kad Jāņunakts ar savu auglības svētkiem piederīgo seksualitātes virmošanu gaisā pagājusi, jāsecina, ka dzīve rit tālāk kā parasti un mūžam neizgulētais miegs, darbs un kas tik vēl ne palēnām pārņem gulamistabu savā varā. Ņemot vērā, ka veiksmīgas un piepildītas seksuālās dzīves nozīmi ir grūti pārspīlēt, nevilus gribas uzdot jautājumu, ko būtu vērts meklēt papardes zieda vietā, kas, kā zināms, ir augs ar ļoti īsu ziedēšanas laiku. Diētas ārsti, piemēram, Terēza Krenšova, savā grāmatā «Mīlas un baudas alkīmija» iesaka meklēt ledusskapi. Jā, jā — tieši ledusskapi, jo mēs esam tie, ko mēs ēdam. Arī gultā.

Lūk, T.Krenšovas ieteiktie septiņi produkti, kas rosinās jūsu organismu domāt ne tikai par darbu.

Medus
 Saldumi ir dāsns bora avots (šis minerāls atrodams arī salātos, kāpostos, augļos, pākšaugos un riekstos). Bors palīdz ķermenim pārstrādāt un izmantot estrogēnu, galveno sieviešu seksa hormonu. Daži pētījumi rāda, ka šis minerāls var arī uzlabot testosterona līmeni asinīs, un testosterons savukārt ir atbildīgs par tieksmi pēc seksa un orgasmu gan sievietēm, gan vīriešiem.

Valriekstu eļļa
 Dārzeni, sēklas un rieksti ir galvenais tauku avots, no kuriem organisms sintezē taukskābes, kuras savukārt ražo holesterīnu. Kaut arī holesterīnam ir slihta slava, tomēr tas ir pamatā visiem par seksu atbildīgajiem hormoniem. Ja jūs (vai jūsu partneris) nesen esat «uzsēdušies» uz beztauku diētas, iespējams, jūsu interese par seksu ir pazeminājusies. Šādā gadījumā ieteicams lietot veselīgākus taukus, piemēram, valriekstu eļļu, kas turklāt vēl bagātīgi satur vitamīnu E, kas atbild par hormonu līdzsvaru organismā.

Auzas
 Vērtīgs testosterona avots, īpaši termiski neapstrādātas.

Austeres
 Miti par austeru brīnumaino spēju paguļināt gan vīli, gan potenci nebūt nav tālu no patiesības. Istenībā visas jūras veltes ir pilnām ar minerāliem, kas ir svarīgi komponenti jebkura seksa hormonu izstrādāšanai. Starp citu, šie minerāli veicina arī smadzeņu darbību un ir nepieciešami optimālai nervu sistēmas funkcionēšanai. Jūras veltes atrodami minerāli jau ir sāļu veidā, tādēļ organismam tos viegli pārstrādāt.

Aļģes
 Jūras kāposti un citi jūras augi satur daudz joda, kas palīdz pareizi darboties vairogdziedzerim. Daži pētījumi rāda, ka zems sieviešu libido un vairogdziedzera disfunkcija iet roku rokā. Ja vaina tiešām tāda, tad aptuveni pēc mēneša regulāras jūras kāpostu ēšanas vajadzētu būt manāmiem rezultātiem. Pievērsieties japāņu virtuvei — aļģes tur būs, bet jūs tās pa burzmu starp citām garšām nepamanīsiet.

Šokolāde
 Šokolādē ir metilksantīni, kas stimulē nervu impulsu pārraidīšanu un uztveršanu. Papildus tam metilksantīni rada apmierinājuma sajūtu. Cita šokolādes labā īpašība ir uzturēt labu noskaņojumu, kas labam seksam arī ir nenoliedzami būtiski. Vēl pie šādiem produktiem pieder kakao, saldējums, siers, krējuma un šokolādes mērces.

Olas
 B vitamīni (B6 un B5), kas olās ir papildinām, var izvēdināt gulamistabas skumjas, līdzsvarojot hormonu līmeni, saglabājot enerģiju un palīdzot organismam sadzīvot ar stresu. Citi B6 vitamīna avoti ir, piemēram, spināti, pupas, saulpuķu sēkliņš, zivis.
 Pēc ārzemju preses materiāliem

«NOVADNIEKA» KALENDĀRS

Jersikas pagasts
 ♦ 8. jūlijā Jersikas pilskalna svētki. No pulksten 16.00 līdz 19.00 programma bērniem. Pulksten 20.00 koncerts, programmu vada V.Šoriņš un Z.Neimanis. Pulksten 22.00 zaļumballe, spēlē «Dinastija».

Riebiņu kultūras nams
 ♦ 8. jūlijā pulksten 22.00 viesošanas grupa «Tranzīts». Dziesmas no albumiem «Visu vai neko» un «Nevaru būt balts».

Aizkalnes pagasts
 ♦ 8. jūlijā pulksten 14.00 bērniņas un pulksten 20.30 jauniešu svētki. Ballē spēlē grupa «Es» no Balviem.
 Sagatavoja L.Rancāne